P

Cena numeru 15 groszy

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

ILUSTROWANA

Dzisiejszy numer zawiera 12 stron

REPUBLIKA

ROK XVI. | ŁÓDŹ, SOBOTA, 19 LISTOPADA 1938 ROKU. | CENA NUMERU 15 GROSZY | № 318

Porażka wyborcza Chamberlaina

Dwaj wybitni przeciwnicy polityki premiera zostali wybrani do parlamentu

Znamienny przebieg uzupełniających wyborów w Anglii

LONDYN, 18 listopada.

(PAT) Rozpoczęte wczoraj wybory uzupełniające w okręgu Bridgwater w hrabstwie Somerset w Anglii przyniosły nieoczekiwnay rezultat —

WYBRANO KANDYDATA PRZECIWNEGO RZĄDOWI CHAMBERLAINA.

Nowym posłem wybranym w Bridgwater jest znany w W. Brytanii i zagranicą korespondent dyplomatyczny „News Chronicle" Vernon Bartlett. Wystąpił on w tych wyborach jako kandydat niezależny, poparty oficjalnie przez stronnictwo liberalne, a nieoficjalnie, posiadający również poparcie wielu zwolenników Labour Party, która jednak oficjalnie kandydatury Bartletta nie popierała. Tym większe znaczenie posiada uzyskane przez Bartletta zwycięstwo, które powszechnie w kołach politycznych

OCENIANE JEST JAKO NAJCIĘŻSZA PORAŻKA, JAKĄ PONIÓSŁ RZĄD CHAMBERLAINA W WYBORACH UZUPEŁNIAJĄCYCH.

Podkreślić należy, że Bridgwater jest okręgiem wybitnie wiejskim, w którym przemysł fabryczny i miasta odgrywają bardzo wielką rolę. Okręg ten był zawsze w posiadaniu partii konserwatywnej i wybory uzupełniające okazały się konieczne tylko dlatego, że dotychczasowy konserwatywny poseł tego okręgu mianowany został sędzią trybunału w Londynie.

W ostatnich wyborach powszechnych w r. 1935 konserwatysta uzyskał olbrzymią większość, bo 17.939 głosów. Jego obaj kontrkandydaci uzyskali — liberał 7.370, a labourzysta 6.240 głosów. Ogółem więc oddano wówczas 31 tysięcy głosów. Tę sama ilość głosów oddano w r. 1931, gdy fala entuzjazmu na rzecz rządu narodowego spowodowała, iż 24 tysiące głosów oddanych zostało na konserwatystę, a 7 tysięcy na kandydata Labour Party. Ten stan rzeczy uległ zupełnemu odwróceniu wczoraj. Kandydat konserwatywny uzyskał prawie tę samą ilość głosów, co w wyborach powszechnych w r. 1935, a mianowicie 17.208. Bartlett natomiast zgromadził 19.540 głosów. Zwycięstwo swoje Bartlett zawdzięcza więc wzmożonej frekwencji wyborczej, która wyniosła przeszło 84 procent, co stanowi rekord dla wyborów uzupełniających w ogóle.

Podkreślić należy, że Bartlett prowadził swego czasu kampanię wyborczą pod hasłem

ZWALCZANIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ RZĄDU CHAMBERLAINA

i popierania programu b. ministra spraw zegranicznych Edena.

LONDYN, 18 listopada.

(PAT) Podczas wyborów uzupełniających w okręgu Doncaster obrano labourzystę Morgana 31.735 głosami przeciwko 20.027 głosom, które padły na kandydata narodowo-liberalnego. Mandat został utrzymany przez labourzystów.

Zerwania stosunków dyplomatycznych z Niemcami

żąda senator amerykański King. — Burmistrz Nowego Jorku potępia hitlerowców

Delegacja robotników angielskich złożyła protest w ambasadzie niemieckiej

Nowy Jork, 18 listopada.

Senator William King zapowiedział zgłoszenie w senacie USA rezolucji protestacyjnej przeciwko pogromowi żydowskiemu w Niemczech. Rezolucja ma być uzasadniona „popełnionym przez Rzeszę pogwałceniem prawa międzynarodowego,'. Jeśli — oświadczył senator King — Niemcom będzie na tym koniecznie zależało, wypowiem się

ZA ZERWANIEM NASZYCH STOSUNKÓW DYPLOMATYCZNYCH Z TYM KRAJEM.

Członek senackiej komisji spraw zagranicznych senator Borah oświadczył, że jeśli do kongresu zgłoszona będzie rezolucja, potępiająca traktowanie Żydów w Niemczech, poprze on taką rezolucję w senacie.

Akcja protestacyjna na terenie całej Ameryki nie uległa osłabieniu. Setki organizacji i związków, politycznych, gospodarczych, wyznaniowych, naukowych, kulturalnych i sportowych ogłosiły enunciacje, potępiające traktowanie Żydów w Niemczech. Rząd federalny Ameryki wzywany jest w tych enuncjacjach do czynów stanowczych. Liczne organizacje nawołują także

DO WZMOŻENIA BOJKOTU TOWARÓW

i usług niemieckich. We wszystkich stanach odbywają się w dalszym ciągu dziesiątki wieców, na których wzywa się do udziału w akcji pomocy na rzecz ofiar reżimu nazistowskiego i do bojkotowania wyrobów niemieckich.

Zakaz emigracji Żydów z Niemiec

do czasu spłacenia kontrybucji

BERLIN, 18 listopada.

Władze skarbowe Rzeszy wydały dziś zarządzenie, w myśl którego żaden Żyd nie może otrzymać wymaganego przed emigracją zaświadczenia z uiszczonych podatków do czasu pokrycia przez Żydów nałożonej dekretem Goeringa kontrybucji w wysokości miliarda marek.

Praktycznie zarządzenie to jest równoznaczne z całkowitym zakazem emigracji żydowskiej z Niemiec do czasu spłacenia miliardowej kontrybucji.

Także w radio kontynuowana jest akcja protestacyjna przeciwko Rzeszy Niemieckiej. Przemówienia radiowe wygłosili biskup katolicki ks. John Mark Gannon i senator William King.

Na odbytym w Madison Square Garden wielkim zgromadzeniu artystów teatralnych, kinowych i muzycznych w ramach akcji United Palestine Appeal, przemówienie wygłosił burmistrz Nowego Jorku, Fiorello La Guardia, który w bardzo ostrych słowach

POTĘPIŁ BARBARZYŃSKIE TRAKTOWANIE ŻYDÓW W NIEMCZECH,

oświadczając, że „nigdy jeszcze narodowy socjalizm i antysemityzm nie osiągnął tak bestialskiej doskonałości".

Organizacja „International Labour Defence" wezwała swych 300.000 członków w całym kraju do domagania się od rządu amerykańskiego stanowczego zaprotestowania przeciwko brutalności nazistowskiej w Niemczech.

Nie słabnie także akcja protestacyjna w prasie amerykańskiej, w której sytuacja Żydów niemieckich i ich losy od całego tygodnia stoją na pierwszym planie zainteresowań opinii publicznej.

Hitler — pisze jeden z dzienników nowojorskich — zdaje się już nie być niepodzielnym władcą Niemiec. Wybuchy głodnego motłochu i miliardowa kontrybucja przemawiają za tym, że rząd niemiecki nie jest w stanie zaspokoić najpilniejszych potrzeb narodu.

Londyn, 18 listopada.

Komitet wykonawczy liberalnej federacji kobiet uchwalił rezolucję, w której domaga się od rządu brytyjskiego

ZASTOSOWANIA PRESJI DYPLOMATYCZNEJ I GOSPODARCZEJ W STOSUNKU DO RZĄDU RZESZY

celem zmuszenia go do zaniechania prześladowania Żydów i zapewnienia, aby Żydzi niemieccy nie zostali ogołoceni z mienia.

Delegacja angielskich działaczy robotniczych z generalnym sekretarzem Independent Labour Party, posłem Fannerem Brockway na czele, złożyła w ambasadzie niemieckiej w Londynie list z wyrazami protestu przeciwko barbarzyńskiemu traktowaniu Żydów w Niemczech. „Dla Żydów — głosi list — których udział we wszystkich dziedzinach życia ludzkiego był tak wielki, żądamy swobody życia na równej stopie ze wszystkimi narodami".

Komitet wykonawczy związku zawodowego robotników przemysłu krawieckiego uchwalił rezolucję, wyrażającą odrazę z powodu traktowania ludności żydowskiej w Niemczech i domaga się od rządu użycia całego swego wpływu, aby położyć kres tej bestialskiej polityce.

Komitet federacji górników na okręg Durham uchwalił ostrą rezolucję protestacyjną przeciwko prześladowaniu Żydów niemieckich. Komitet protestuje również przeciwko zapowiedzianej wizycie marszałka Goeringa w Londynie.

Demarche rządu szwajcarskiego w Berlinie

Bern, 18 listopada

„Neue Züricher Zeitung" donosi, że poselstwo szwajcarskie w Berlinie zwróciło się do rządu Rzeszy o opiekę nad mieniem Żydów, obywateli szwajcarskich, w Rzeszy.

Oświadczenie premiera Składkowskiego

o nowym prawie prasowym.—Konferencja w prezydium rady ministrów z udziałem dziennikarzy i wydawców

Warszawa, 18 listopada.

(PAT) Dziś popołudniu w prezydium Rady Ministrów odbył się podwieczorek dla prasy i przedstawicieli związku wydawców, urządzony przez premiera gen. Sławoja-Składkowskiego w celu zaznajomienia ich z zasadami projektu nowego prawa prasowego. Na podwieczorku byli obecni: p. minister sprawiedliwości Grabowski, wiceminister spr. wewn. Korsak, prokurator Władysław Żeleński, dziennikarze i wydawcy w liczbie około 100 osób, oraz wyżsi urzędnicy prezydium rady ministrów, ministerstwa spr. wewn. i min. sprawiedliwości.

Na wstępie p. prezes rady ministrów gen. Sławoj-Składkowski wygłosił do zebranych następujące przemówienie:

Szanowni Państwo!

Witam panów serdecznie i dziękuję za łaskawe przybycie na ten podwieczorek, na który panów zaprosiłem w związku z projektem nowego prawa prasowego.

Gdybym przedtym spytał się, jakiegoś znawcy stosunków towarzyskich stolicy, w jakiej porze ten podwieczorek urządzić i w jakim czasie, odradzałby napewno urządzenie go dziś i powiedziałby: niech pan zaczeka aż się to wszystko uspokoi i wtedy dopiero wyda pan ten podwieczorek.

I naprawdę, jest obecnie taka chwila, której jednak skwapliwie dotąd unikano, bo w ciągu 20 lat nikt sobie tej przyjemności nie zrobił, aby podwieczorek taki urządzić. Nikt nie podjął się tej inicjatywy nie przez brak gościnności, ale tak się zdarzyło, że wszyscy tego momentu unikali.

Ja proszę panów nigdy nie odznaczałem się tak dużym opanowaniem i dlatego raz już wystąpiłem z ustawą prasową, gdy byłem jeszcze bardzo młody i jako młode pacholę, jako minister spraw wewnętrznych z ufnością wniosłem ustawę prasową do sejmu w roku 1927. Skopali ją i wyrzucili i w r. 1930 rząd musiał ją wycofać, przepraszając sejm, że wniosłem taką ustawę.

Oczywiście nie wiem co będzie w tym sejmie i dlatego ponieważ człowiek raz bity jest już doświadczony, więc niech mnie panowie łaskawie nie namawiają, abym znowu szedł do sejmu z nowym projektem ustawy prasowej. To nie jest tchórzostwo, to jest ostrożność.

W 1936 r. gdy w sejmie mówiło się o ustawie prasowej, padały słowa, żeby dać Polsce ustawę prasową jakąkolwiek, niech i to będzie ustawa surowa, byle dla całego państwa była jednolita. Jakie bowiem są trudności z obecnym niejednolitym prawem prasowym wszyscy wiemy. Że panowie wydawcy i panowie redaktorzy myślą o swoich przede wszystkim bolączkach z tym związanych o tym też wszyscy wiemy.

Z początku chciałem zrobić także i ustawę o zawodzie dziennikarskim, ale panowie tak sami załatwili tę sprawę że wycofałem się z tego, zdaje się ku zadowoleniu wszystkich obecnych i zająłem się prawem prasowym.

Chciałbym, aby to prawo prasowe, jak w 1936 r. zapowiedziałem wydało się panom nie kagańcowymi, ale średnimi przepisami prasowymi. Szczegóły projektu dekretu usłyszą państwo od p. ministra sprawiedliwości, który je poda w sposób fachowy, no i jak zawsze, w sposób całkowicie doprowadzający rzecz do końca.

Ja panów zaprosiłem ,aby panów z tym projektem dekretu zapoznać.

Czy zrobiłem to zawcześnie, czy zapóźno?

Naturalnie panowie powiecie, że zapóźno, a ja powiem, że nie zawcześnie, ale dość wcześnie. Mam do tego podstawę, bo dekret nie jest jeszcze wydany i dlatego prosiłbym, aby panowie zechcieli o tym mówić, jako o projekcie dekretu rządowego, a nie o dekrecie, czyli, że nie zaprosiłem panów zapóźno.

Nie wiem, czy byłoby ideałem, gdybyśmy się tu zeszli i radzili, jak dekret zrobić, trzebaby na to poświęcić bardzo dużo czasu, którego niestety niema.

Ponieważ istotną częścią nawet najbardziej politycznego podwieczorku jest spożycie darów bożych, więc w imię gościnności proszę panów ,o to, a później przejdziemy do „części wokalnych".

Następnie p. minister sprawiedliwości Grabowski w dłuższym przemówieniu omówił zasady projektu dekretu o prawie prasowym.

Po referacie min. Grabowskiego p. premier zwrócił się do zebranych o wypowiedzenie dezyderatów w sprawie projektowanego dekretu.

Przedstawiciele zarówno Związku Dziennikarzy, jak i Związku Wydawców zgłosili szereg życzeń, które p. premier przyobiecał rozpatrzyć i uwzględnić w granicach możliwości.

Poseł Sommerstein u prem. Składkowskiego

Interweniował w sprawie zawieszonych studentów-Żydów

Warszawa, 18 listopada.

Jak się dowiadujemy, w sprawie zawieszonych w prawach akademickich studentów Żydów U. J. P. z wydziału humanistycznego pos. dr. Emil Sommerstein interweniował u p. wiceministra oświaty Aleksandrowicza, który zainteresował się tą sprawą i obiecał ją załatwić pomyślnie.

Również w dniu dzisiejszym pos. dr. Sommerstein przyjęty był u premiera gen. Sławoj-Składkowskiego, któremu zreferował sprawę zawieszonych studentów Żydów.

* * *

Warszawa, 18 listopada.

W dniu dzisiejszym odbyło się w Warszawie zebranie protestacyjne prawników żydowskich, na którym powzięto rezolucje protestacyjne przeciw zawieszeniu kilkunastu studentów Żydów.

Ambasador Niemiec w U.S.A.

wezwany do Berlina

Paryż, 18 listopada.

(PAT) Ambasador St. Zjednoczonych w Berlinie Wilson odjechał dziś rano do Hawru, gdzie wsiądzie na pokład odpływającego do Nowego Jorku statku „Manhattan".

Berlin, 18 listopada.

Radca handlowy ambasady amerykańskiej w Berlinie Douglas Mueller został przez rząd Stanów Zjednoczonych odwołany ze swego stanowiska. Jest to dalsza akcja amerykańska przeciwko Niemcom.

Berlin, 18 listopada.

(PAT) Niemieckie Biuro Informacyjne komunikuje: „Ambasador niemiecki w Waszyngtonie dr. Hans Dieckhoff został wezwany do Berlina celem poinformowania ministra spraw zagranicznych Rzeszy o nastrojach w Stanach Zjednoczonych oraz o swoistym stanowisku wobec wewnętrznych wydarzeń niemieckich, które wynika z różnych oświadczeń prezydenta Roosevelta oraz innych miarodajnych osobistości w Stanach Zjednoczonych".

Berlin, 18 listopada.

Jak obecnie wychodzi na jaw, ambasador amerykański Hugh Wilson przed opuszczeniem Berlina odbył konferencję z ministrem von Ribbentropem, któremu miał zakomunikować stanowisko rządu amerykańskiego wobec pogromów w Niemczech.

Wyniki wyborów

ogłoszone w „Monitorze"

Warszawa, 18 listopada.

(PAT) Generalny komisarz wyborczy St. Giżycki ogłosił w „Monitorze Polskim" z dnia 18 listopada 38 r. wyniki wyborów do sejmu i senatu, zgodnie z art. 76 ordynacji wyborczej do sejmu i art. 34 ord. wyborczej do senatu.

Ludowcy zaprzeczają wersjom

o rzekomym powrocie Witosa do kraju

Warszawa, 18 listopada.

W związku z wiadomością i zamierzonym zwołaniem Rady Naczelnej Stronnictwa Ludowego, która miałaby wezwać do powrotu do kraju Witosa— jak się dowiaduje Agencja Agrarna — w kołach kierowniczych Stronnictwa Ludowego w Warszawie nic nie wiadomo o tego rodzaju zamierzeniach.

Rada Naczelna nie została dotąd zwołana, jak również nie wysunięto żadnej propozycji zwołania Rady Naczelnej.

Wynagrodzenie dla aplikantów

adwokackich

Warszawa, 18 listopada.

Okręgowa Izba Adwokacka w Warszawie podjęła studia nad zagadnieniem wynagrodzenia aplikantów adwokackich zatrudnionych w kancelariach patronów.

Istnieje projekt, aby najniższa płaca aplikanta wynosiła 100 zł. miesięcznie.

Toscanini przyjmuje obywatelstwo

Stanów Zjednoczonych

Nowy Jork, 18 listopada.

(PAT) Jak donosi „New York Times", światowej sławy dyrygent Toscanini postanowił ubiegać się o otrzymanie obywatelstwa St. Zjednoczonych.

Dwie nowe kolonie żydowskie

powstały w Palestynie

Jerozolima, 18 listopada.

W Palestynie powstały dziś dwie nowe kolonie żydowskie. Jedna kolonia, która otrzymała nazwę „Bne-Geulim", położone jest w pobliżu Kefar-Jonah. Osiadło w niej 50 Żydów niemieckich z byłym posłem do Reichstagu d-rem Danielem Straussem na czele. Druga kolonia, położona w sąsiedztwie Jabneel, zajmuje obszar 4.000 dunamów ziemi, należącej do PICA. Rolę uprawiać będzie na razie 40 członków z osady Gordon. Przy prowizorycznym zorganizowaniu obu osad brało udział 300 kolonistów żydowskich z Galilei, którzy przybyli na świeżo objęte tereny na traktorach.

Zdarzenia i ludzie

Szach wojuje z U.S.A.

Wojna prasowa, która doprowadziła do zerwania stosunków dyplomatycznych i handlowych

New York, w listopadzie.

Czytelnicy dzienników amerykańskich nie zwrócili na to uwagi, że od dwóch lat żadne z pism amerykańskich nie podaje wiadomości z Persji. Persja jest bojkotowana przez prasę amerykańską. Można powiedzieć, że między prasą a Persją istnieje stan wojny, albowiem Persja nie dopuszcza na swoje terytorium żadnych dziennikarzy amerykańskich. Niedawno kazano wyjechać w Teheranu pewnemu korespondentowi francuskiemu, obywatelowi tegoż kraju, albowiem pochwalił się, że ubocznie napisze również kilka artykułów o Persji do jakiegoś prowincjonalnego amerykańskiego pisma.

Nie tylko jednak między prasą amerykańską a państwem perskim są zerwane stosunki. Zerwane są również stosunki dyplomatyczne pomiędzy rządem USA, a rządem wielkiego szacha. A było to tak:

Przed dwoma laty do Waszyngtonu przybył nowy poseł perski ze swoją małżonką. Ze zwykłą pompą został przyjęty w Białym Domu. Złożył wizyty swym kolegom z dyplomacji, aż wreszcie postanowił lepiej poznać cały kraj. Zakupił sobie nowy, piękny samochód i z żoną wybrał się w podróż.

Jednak nie ujechał daleko bez przygód. Wkrótce, jadąc z nadmierną szybkością, potrącił gdzieś przechodnia, nie czyniąc mu, zresztą, większej krzywdy. Jak gdyby z pod ziemi wyrosła na miejscu policja. Nie wiadomo, jaki był przebieg rozmowy posła z policjantem, ale wiadomo, że poseł, energicznie gestykulując, podsunął pod nos policjantowi swój paszport dyplomatyczny. Nie wiadomo również, co odpowiedział policjant, wiadomo natomiast, że w następnej chwili pan poseł złapał bambusową laskę i zdzielił policjanta w głowę...

Przekomarzając się w ten sposób, obaj panowie dotarli do urzędu policyjnego. Tam pana posła niezwłocznie zwolniono i rzecz przeszłaby na normalne tory dyplomatyczne, gdyby o całej sprawie nie dowiedziała się prasa. Już następnego dnia w poselstwie perskim zjawili się masowo reporterzy. Awantura z miejsca poszła na pierwsze stronice pism. Dziennikarze zaczęli sobie z niej nawet pokpiwać i, posuwając się codziennie coraz dalej, pozwalali sobie na dowcipy pod adresem Persji. Wreszcie jeden z dzienników zamieścił jakąś anegdotę o samym szachu.

Kiedy raport o tym wszystkim nadszedł do Teheranu, wyniknął skandal. Szach zaprosił do siebie ambasadora amerykańskiego i zażądał, ażeby wszystkie pisma amerykańskie, które pozwoliły sobie na złośliwe uwagi pod adresem Persji i jej monarchy, odwołały wszystko iprzeprosiły.

Próżno ambasador tłumaczył, że prasa w Ameryce jest absolutnie niezależna i rząd amerykański nie może żadną miarą wziąć na siebie odpowiedzialności za to, co piszą dzienniki, albo za to, czego nie będą chciały napisać. Persja uparła się jednak i koniec...

Rząd teherański wycofał swego posła z Waszyngtonu i wręczył paszporty ambasadorowi amerykańskiemu. Równocześnie zerwano wszystkie umowy między tymi państwami i dziś USA i Persja nie utrzymują ze sobą żadnych stosunków, nawet handlowych. Szach zabronił wwozu do Persji jakochkolwiek bądź towarów amerykańskich.

Wówczas zrobiono w Ameryce statystykę. Okazało się, że artykułem, który Ameryka eksportuje do Persji za sumę najwyższą, są samochody. Strata jednak dla gospodarstwa amerykańskiego jest niewielka, albowiem całoroczny import perski wynosi tyle ile produkują amerykańskie wytwórnie samochodowe w ciągu... 6 godzin.

Jako represję, USA zabroniło importu dywanów perskich. I to jest uderzenie bardzo duże, albowiem bilans handlowy ze strony Persji ucierpiał dość dotkliwie.

Wojna „prasowa" między olbrzymim mocarstwem światowym a niewielkim państwem azjatyckim trwa.

I nic nie zapowiada, aby miała się szybko skończyć. Obie strony są wyjątkowo uparte.

Czy rząd Daladiera zostanie obalony?

Socjaliści przechodzą do opozycji. — Demonstracje komunistów w Paryżu przeciwko dekretom finansowym

Paryż, 18 listopada.

Według ostatnich wiadomości krążących w kołach polityczno-dziennikarskich, Daladier zamierza zwołać w najbliższych dniach parlament i zażądać odeń przyznania rządowi nowych, tym razem zaledwie kilkudniowych pełnomocnictw.

Na podstawie tych pełnomocnictw rząd ogłosiłby dwa dekrety: 1) przedłużający kadencję obecnej Izby do roku 1941; 2) wprowadzający nową ordynację wyborczą, która uwolniłaby stronnictwa od konieczności zawierania sojuszów wyborczych.

Ordynacja taka uniezależniłaby kandydatów radykalnych od konieczności ubiegania się o poparcie ze strony partyj skrajnej lewicy.

***

Paryż, 18 listopada.

Wczoraj odbyła się w Paryżu narada kierownictwa partii socjalistycznej Francji pod przewodnictwem Leona Bluma. Powzięto rezolucję wystąpienia partii przeciwko rządowi Daladiera, ze względu na ostatnie posunięcia tego rządu, wymagające zbyt ciężkich ofiar od ludu pracującego Francji dla zaprojektowanej akcji uzdrowienia stanu finansowego kraju.

***

Paryż, 18 listopada.

(PAT) Komuniści zorganizowali w okolicach placu Włoskiego manifestację, wymierzoną przeciwko dekretom finansowym.

Policja, która rozpędziła 5-tysięczny tłum manifestantów, aresztowała 12 osób, w tym radnego miejskiego - komunistę, który kierował demonstracją. Jednocześnie partia komunistyczna zapowiedziała akcję protestacyjną przeciw polityce gospodarczej rządu przez organizowanie specjalnych konferencyj dla robotników przed fabrykami po zakończeniu pracy. Kongres generalnej konferencji pracy, obradujacy w Nantes, wyznaczył dzień 26 listopada, jako dzień akcji protestacyjnej przeciwko dekretom finansowym. Z generalnej konfederacji pracy grożą, iż w razie konieczności akcja protestacyjna może przybrać charakter akcji strajkowej.

Poza tym klub parlamentarny partii socjalistycznej uchwalił zorganizować we wszystkich większych miastach Francji tournee, w którym wzięłoby udział 170 posłów i senatorów socjalistycznych. Tournee to miałoby miejsce 3 i 4 grudnia, t. j. w przededniu zebrania się izby.

Tego rodzaju informacje o przygotowaniach lewicy w dalszym ciągu wywierają deprymujące wrażenie na giełdę paryską, która wykazuje wybitną tendencję zniżkową. Przemówienia min. Reynaud, premiera Daladiera i prezydenta Lebrun w obronie akcji gospodarczej rządu nie zdołały rozproszyć nieufności kół giełdowych.

AKCJA POMOCY ŻYDOM NIEMIECKIM

Anglicy zaopiekują się dziećmi uchodźców

Wzburzenie w Anglii przeciwko Niemcom

Londyn, 18 listopada.

Wpływowy i dobrze poinformowany dziennik szkocki „The Scotsman" informuje o wielkim wzburzeniu przeciwko Niemcom, które objęło parlamentariuszy angielskich wszystkich stronnictw.

Wszystkie inne sprawy — pisze „Scotsman" — zostały usunięte w cień, jedyną sprawą, interesującą dziś członków parlamentu wszystkich partii, to prześladowania Żydów w Niemczech. Jedyne, opanowujące wszystkich posłów uczucia, to uczucie silnego oburzenia z powodu wymyślnej brutalności, stosowanej wobec bezbronnej ludności, przy czym uczucie to pogłębia jeszcze i ta okoliczność, że brak jest środków na okazanie skutecznej pomocy. Od wielu lat Niemcy żaliły się, że inne narody je otaczają, dziś

NIEMCY SAME SIĘ OTOCZYŁY MUREM ODRAZY CAŁEGO ŚWIATA.

Niektórzy posłowie usiłowali się pocieszać myślą, że przyzwoici Niemcy — którzy, bądź co bądź, stanowią dużą większość narodu niemieckiego — muszą przecie odczuwać głęboki wstyd z powodu wydarzeń ostatnich dni, i że znajdą chyba jakiś sposób okazania swych uczuć. W kraju, w którym opinia publiczna może dochodzić do głosu, byłoby to niewątpliwie nastąpiło, niewiele jednak spodziewać się można po kraju, w którym każda krytyka rządu uchodzi za zdradę. Ostatnie wypadki zadały dotkliwy cios możliwości pojednawczego stosunku do Niemiec. Jednym z dowodów osłabienia tej możliwości było zapewnienie premiera Chamberlaina, że nie jest brana pod uwagę sprawa zwrotu dawnych kolonii niemieckich. Wielu posłów, którzy uprzednio skłonni byli poprzeć takie posunięcie w imię pokoju, sprzeciwiają się temu obecnie, między innymi z tego powodu, że

NIEMCY DOWIODŁY, IŻ NIE MOŻNA IM ZAUFAĆ OPIEKI NAD MNIEJSZOŚCIAMI.

Londyn, 18 listopada.

Mieszkańcy londyńskiej dzielnicy podmiejskiej Herne Hill uchwalili na specjalnie zwołanym zebraniu zaopiekować się dziesięciu dziećmi żydowskimi z Niemiec, dla których ma być założona, sumptem mieszkańców przedmieścia, ochronka, wyposażona w najbardziej nowoczesne urządzenia.

Londyn, 18 listopada.

W liście otwartym w „Manchester Guardian" apeluje dr. J. N. Steinberg (były minister sprawiedliwości w rządzie Kiereńskiego i leader ruchu Freiland) o umożliwienie szeroko zakrojonej akcji ratunkowej na rzecz dzieci żydowskich w Niemczech, które należy sprowadzić do Anglii i dać im tu naukę i wyszkolenie zawodowe celem przygotowania ich do późniejszej emigracji do krajów zamorskich. Steinberg proponuje prowadzić akcję na wzór akcji pomocy dla dzieci hiszpańskich.

W artykule wstępnym „Manchester Guardian" aprobuje sugestie Steinberga, zaznaczając, że „sumienie świata nie może tolerować dalszego trwania cierpień żydowskich w Niemczech. Żydzi muszą być uratowani, i należy im dać możność życia'

Londyn, 18 listopada.

Council of German Jewry wydał apel o akcję zbiórkową na rzecz Żydów niemieckich, ofiar barbarzyńskiej krucjaty. Apel podnosi, że chodzi przede wszystkim o uratowanie dzieci żydowskich od niewoli moralnej i fizycznej. Apel podpisali lord Bearsted, nadrabin dr. J. H. Hertz, Neville Laski, Simon Marks, Leonard Montefiore, lord Reading, Lionel de Rothschild, lord Samuel i dr. Ch. Weizmann.

Londyn, 18 listopada.

Nadrabin Imperium Brytyjskiego dr. J. H. Hertz wezwał wszystkie gminy i kongregacje żydowskie na terenie imperium do urządzenia w nadchodzącą niedzielę nabożeństw na intencję Żydów niemieckich.

Montevideo, 18 listopada.

Izba posłów Urugwaju jednomyślnie uchwaliła rezolucję, potępiającą pogrom Żydów w Niemczech.

81 tysięcy emigrantów z Niemiec

mają przyjąć Stany Zjednoczone. — Rozmowy angielsko-amerykańskie w sprawie emigracji żydowskiej

Waszyngton 18 listopada.

Amerykański minister pracy Cortin oświadczył dziennikarzom, iż departament stanu bada obecnie projekty, zmierzające do umożliwienia 81.000 emigrantom z Niemiec, osiedlenia ich w Stanach Zjednoczonych w ciągu roku.

Technicznie departament stanu uregulować ma to w ten sposób, że wpuszczani będą zbiegowie do St. Zjednoczonych na poczet kwot emigracyjnych, przewidzianych na najbliższe 3 lata.

Bruksela, 18 listopada.

(PAT) Premier Spaak przyjął posła holenderskiego, z którym odbył rozmowę w sprawie uchodźców żydowskich. Premier oświadczył, iż Belgia przyjęła dotychczas 1.500 uchodźców, których ulokowano w 2 obozach, przyczym dał do zrozumienia, iż Belgia nie uchyli się od dalszej współpracy w tej dziedzinie, jeśli inne państwa uzgodnią swe stanowiska co do rozmieszczenia dalszych kontyngentów uchodźców.

Chamberlain złoży oświadczenie

w parlamencie w sprawie osiedlenia Żydów niemieckich w koloniach

Londyn, 18 listopada.

(PAT) W kołach parlamentarnych oczekują, że w poniedziałek w Izbie Gmin Chamberlain wygłosi przemówienie, w którym wystąpi z propozycjami mającymi na celu ułatwienie emigracji żydowskiej i osiedlenia się Żydów na pewnych terytoriach zagranicznych i kolonialnych.

Miejsca sprzedaży żywności dla Żydów

urządzili hitlerowcy w Monachium

Monachium, 18 listopada.

Ponieważ Żydom nie wolno w Monachium wchodzić do sklepów, w ostatnich dniach Żydzi faktycznie nie mieli możności zakupywania artykułów spożywczych.

Wczoraj wieczór ogłoszono urzędowo, że gmina izraelicka w porozumieniu z władzami urządziła miejsca sprzedaży, w których Żydzi monachijscy pokrywać mogą swe zapotrzebowanie na żywność. Do tych punktów sprzedaży wpuszczani są tylko Żydzi.

Monachijskie sklepy otrzymały teraz zezwolenie na usunięcie napisów, zabraniających Żydom wstępu i dokonywania zakupów.

Stan wyjątkowy w Jaffie

Zgon studenta rannego przez terorystów

Jerozolima, 18 listopada.

W Haifie zmarł dziś na skutek ran, odniesionych w poniedziałek w zamachu terorystów arabskich, 21-letni student szkoły technicznej w Haifie, Mendel Dodik (nie Kotik), urodzony w Polsce.

Teroryści arabscy zabili dziś w Jaffie jednego Araba. Drugi Arab, plantator, został ranny. W mieście został ogłoszony stan wyjątkowy.

Wskutek przedwczesnego wybuchu bomby w mieszkaniu arabskim w Tul-Karem zabitych zostało dwóch Arabów, którzy zajmowali się domowym wyrobem bomb. Na skutek wybuchu wieszanie zostało zdemolowane.

Pożar majątku Akademii Umiejętności

w Starym Żywcu

Żywiec, 18 listopada.

W majętności Akademii Umiejętności w Starym Żywcu wybuchł dzisiaj nad ranem pożar w jednej ze stodół.

Ogień, podsycany wiatrem, z błyskawiczną szybkością ogarnął sąsiednie zabudowania i nim zdołano zorganizować akcję ratunkowa, **zakrył morzem płomieni wszystkie budynki.**

Zaalarmowano wszystkie straże pożarne z całego powiatu.

Mimo niezmordowanej akcji strażaków, pastwą płomieni padły **wszystkie zabudowania majętności. Ogólna strata przekracza 200.000 zł.**

Jak ustalono, przyczyną pożaru było zbrodnicze podpalenie.

OKRUCIEŃSTWO

Przyszły historyk literatury niemieckiej zdumiewać się będzie, **skąd w narodzie Goethego, Schillera, Beethovena i Nitzschego wzięło się tyle niesłychanego wprost okrucieństwa.** To, co spotyka obecnie Żydów w trzeciej Rzeszy, jest tylko drobnym fragmentem istnego wybuchu **szału okrucieństwa, jakiejś gwałtownej potrzeby zadawania cierpień bezbronnym.**

Trzeba sobie przypomnieć książkę Ernsta Tollera „Justiz. Erlebnisse" (Sprawiedliwość. Przeżycia), która ukazała się w Berlinie w r. 1927, aby zdać sobie sprawę, że **w Niemczech rozszalały się jakieś niespodziewane i przez nikogo nieoczekiwane potęgi mrocznego okrucieństwa.**

Po przegranej wojnie wybuchła w Niemczech rewolucja o mniej lub więcej mocnych akcentach socjalnych. Masy ludu niemieckiego realizowały wyzwolenie spod strasznej opieki **pruskiego junkierstwa, którego duch krzyżackich zbrojnych zakonników rozlał się po całych Niemczech.** Ale junkierstwo było jeszcze dość silne i **w walce z rewolucją ujawniło tyle sadyzmu, iż to poprostu zastanawia.**

Trzeba spojrzeć znowu na wydane w roku 1930 rysunki genialnego Georga Grosza „Die Gezeichneten" (Poznaczeni), ujrzeć **obraz mordowania bezbronnych i krajobraz podmiejski Monachium, gdzie w rzece i nad rzeką leżą trupy, aby pojąć, że to, co obecnie spotyka Żydów ma już swoją tradycję i że to samo spotykało także najrdzenniejszych Niemców.**

Rzeczą wysoce znamienną jest fakt, że przeciwników politycznych, rzeczywistych czy domniemanych, nie skazywano na śmierć i nie zabijano w stanie afektu, odruchowo, ale **skazywano ich raczej na długie męczące umieranie, na straszliwe tortury sam na sam z oprawcami, jak to opisał Malraux w swych „Czasach pogardy"**, i jak o tym czytamy w książkach Tollera, Lampla, Ernsta von Salomona i innych pisarzy niemieckich.

„Sądy femiczne", podczas których **w głębi piwnic za grubymi murami łamano nieszczęśliwym chłopcom nogi i ręce, wgniatano w płuca połamane żebra, wybijano zęby i oczy, nie mogły mieć na celu odstraszania, bo działo się to w tajemnicy przed światem. A więc chodziło jedynie o sycenie potrzeby zadawania cierpień, co psychopatologia określa mianem sadyzmu.**

Toller opowiada np. w swej książce „Justiz" o masowych egzekucjach ludzi winnych i niewinnych. Kilkudziesięciu biedaków schwytanych w jakimś miejscu, gdzie szukano rewolucjonistów, skazuje się na śmierć i pędzi nad rzekę, gdzie mają być rozstrzelani. Domniemanego przywódcę ustawia się na boku, aby patrzył na śmierć skazańców. Gdy się odwraca od strasznego widowiska, **żołnierze na rozkaz oficera przykładają mu rewolwery do głowy i zmuszają go do patrzenia.**

Patrzy tedy i widzi jak jakiś nędzarz wyrywa się i ucieka w stronę zarośli. Strzelają za nim, ale chybiają. Nieszczęśnik dopada zarośli i znika w nich. Lecz reszta podnosi na komendę ręce do góry i pada koszona salwami karabinów. Cóż się jednak dzieje? Oto w ostatniej chwili przybiega zdyszany goniec jakiejś władzy, aby zabrać domniemanego przywódcę pomordowanych „rewolucjonistów". Przywódca ma stanąć przed regularnym sądem, który potem **skazuje go za jakieś uchybienie na względnie nieznaczną karę.**

Niejaki Spörer opowiada: „Zostałem zaaresztowany i stawiony przed oficerem, który przekazał mnie feldfelblowi. Ten zaprowadził mnie na dziedziniec szkoły i rzekł: — **Nie będziemy robili żadnych ceremonij! Stawaj, drabie, pod ścianą!** — Stanąłem bez zastanawiania się pod ścianą. Bałem się, oczywiście, ale wszystko szło tak szybko, że na zastanawianie się nie miałem czasu. — **Feldfebel wyjął rewolwer, wycelował, strzelił... Leżałem na dziedzińcu. Głowa** moja zwisała w tył. Poczułem wilgoć. Opadłem widać w kałużę. Cóż to się stało? Boże mój, zostałem przecież zastrzelony! Ale jak? Otwieram oczy. **Nade mną niebo.** Przypominam sobie co się stało. Myślę bardzo szybko: **feldfebel wyjął rewolwer, wycelował, strzelił.** To mi się nie śniło. **Ale nie jestem zabity.** Chcę wstać. Nie, nie, tego uczynić nie mogę! Feldfebel siedzi może w swym kantorku i zobaczy, że ja żyję jeszcze. Przyjdzie wtedy i dobije mnie. Leżę więc dalej bez ruchu.

„Jak długo leżałem, nie wiem. Słysze głosy. — Czuję, jak mi przeszukują kieszenie i wszystko zabierają. Musiałem się widać poruszyć, — bo jeden z rabusiów mówi: — **Ty, uważaj, on jeszcze żyje. — To go przystrzel z bliska** — odpowiada tamten. Na czole czuję coś zimnego. Gdy się budzę, **leżę w wielkiej sali na stole operacyjnym. Widzę mężczyzn w białych płaszczach i siostry** Widzę, że ich usta się poruszają, ale nie słyszę nic. Chcę mówić, nie udaje mi się. Nagle przypominam sobie: — **Jestem przecie zabity.** Co mam robić? Co robić? Ludzie, otaczający mnie, spostrzegają, że nie mogę mówić i że nie słyszę.

„Wreszcie wszystko się wyjaśnia. **Pocisk z rewolweru feldfebla odbił się o moją papierośnicę. Z przerażenia omdlałem. Żołnierz, który miał mnie dobić, przyłożył rewolwer do mego czoła, ale ponieważ głowa moja zwisała w tył, kula nie przebiła czoła, lecz zsunęła się wzdłuż,** pozostawiając podłużną ranę grubości palca. Pozostałem na dziedzińcu jako zabity. Wieczorem wrzucili mnie żołnierze na wóz, na którym leżało już kilka trupów. **Wieziono mnie na cmentarz wschodni. Gdy położono mnie na ziemi, musiałem się widać poruszyć. Obecny przy tym ksiądz zauważył to i kazał zawieźć mnie do kliniki chirurgicznej... Potem stawiono mnie przed sądem. Dostałem rok i trzy miesiące więzienia..."**

Ernst Toller opowiada znamienny szczegół o rewolucjonistach, którzy ujęci przez pruskich wolnych strzelców **zostali na miejscu rozstrzelani bez sądu, ale przed śmiercią kazano im przez pół godziny robić przysiady, ćwiczenie bardzo męczące.** Nie chodziło więc jedynie o to, aby zabić, ale **aby się znęcać,** aby ci biedni ludzie, dla których nie było ratunku przez pół godziny znosili straszliwe męki powolnego konania. I takich właśnie ludzi w chwili tak tragicznej dla nich zmuszano do wykonywania jakże śmiesznych w podobnych okolicznościach ćwiczeń gimnastycznych!

W swoim czasie **jednym z największych mocarstw była Hiszpania, nad której ziemiami słońce nie zachodziło.** Nagle zrodziło się w tym nieszczęsnym kraju okrucieństwo, powstała **potrzeba zadawania bliźnim cierpień, pastwienia się nad bezbronnymi i to właśnie poprzedziło upadek tego wielkiego mocarstwa.**

Kroniki opowiadają straszliwe rzeczy o conquisadorach, czyli zdobywcach hiszpańskich Ameryki południowej. Nie było tak wyrafinowanych tortur, aby człowiek, chrześcijanin, nie był ich zadawał bezbronnym mieszkańcom Ameryki. Zamęczano biedaków głodem i pragnieniem, szczuto psami, obcinano mężczyznom i kobietom ręce, wieszano pojmanych w taki sposób, aby konali całymi dniami. **To okrucieństwo doprowadziło do niesłychanego otępienia umysłowego i uczuciowego i kultura hiszpańska zaczęła mierzchnąć, a państwo upadać, aż wreszcie upadło.** Z tego, co jeszcze pozostało, niepodobna wytępić okrucieństwa. Cała Europa pojąć nie mogła, jak można było rozkoszować się widokiem walk z bykami. Dzisiaj widzi, jak **bracia mordują się wzajemnie.**

Okrucieństwo to miecz obosieczny. Gdy zakwitło w Hiszpanii, Hiszpania upadła, **gdy zapanowało w Rosji carskiej, upadła Rosja.**

Nie było okrucieństwa w starożytnym Rzymie, dopóki rządzili nim ludzie mocni, **ale gdy zaczęli rządzić nim okrutnicy, Rzym zaczął chylić się ku upadkowi, aż upadł ostatecznie.** **J. Kolski.**

Min. Ciano przybędzie do Warszawy

Rozmowy polsko-włoskie w Rzymie.—Ambasador gen. Wieniawa-Długoszowski u ministra spraw zagranicznych hr. Ciano

Rzym, 18 listopada.

Ambasador Polski w Rzymie, gen. Wieniawa-Długoszowski, przyjęty został wczoraj przez włoskiego ministra spraw zagranicznych, zięcia Mussoliniego, hr. Ciano.

Jak wiadomo, minister Beck zaprosił swego czasu osobiście podczas swej wizyty w Rzymie hr. Ciano do Warszawy.

W rzymskich kołach politycznych utrzymują, iż rozmowa, jaką odbył ambasador Wieniawa-Długoszowski z ministrem Ciano dotyczyła terminu wizyty włoskiego ministra spraw zagranicznych w Warszawie.

Jak słychać, data wizyty tej, bliżej jeszcze nie sprecyzowana, wyznaczona ma zostać na grudzień, przypuszczalnie jeszcze przed świętami Bożego Narodzenia.

Londyn, 18 listopada.

(PAT) Z kół zbliżonych do ambasady włoskiej w Londynie, korespondent P.A.T. dowiaduje się, że wiadomość, jakoby następnym krokiem w zainicjowanej przez wprowadzenie w życie porozumienia włosko-brytyjskiego polityce zbliżenia obu krajów, miał być rychły przyjazd min. Ciano do Londynu, jest conajmniej przedwczesna.

Przyjazd min. Ciano mógłby nastąpić dopiero w przyszłym roku naprzykład w lutym, ale sprawa ta nie została jeszcze poruszona.

Król Karol przeciwnikiem hegemonii Niemiec

Monarcha rumuński opuścił Londyn i przybył z wizytą do Belgii

Londyn, 18 listopada.

(PAT) Król Karol II i wielki wojewoda Michał odjechali dziś o godz. 10 min. 20 z dworca Victoria w Londynie, odprowadzani przez króla i lorda Halifaxa. Z pałacu Buckingham na dworzec orszak królewski jechał w 3-ch powozach. W pierwszym powozie jechał król Jerzy VI z królem Karolem II. Publiczność zgromadzona na ulicach zgotowała obu monarchom żywiołową owację.

*

Bruksela, 18 listopada.

(PAT) Król Karol i wojewoda Michał przybyli dzisiaj na dworzec północny expressem z Calais. Na dworcu powitał ich król Leopold, książę Karol burmistrz Brukseli i członkowie korpusu dyplomatycznego. Król Karol i jego otoczenie zatrzymali się w królewskim pałacu w Brukseli.

* * *

Anglia stara się sparaliżować wpływy niemieckie w Rumunii, usadowienie się bowiem Niemiec na tamtejszym terenie stanowiłoby niebezpieczeństwo dla morskich linii angielskich — niebezpieczeństwo większe niż kiedykolwiek w chwili, gdy Czechosłowacja stała się domeną wpływów Hitlera.

Wielki dziennik polityczny „Times" w długim artykule wstępnym i w korespondencji z Bukaresztu chwali bardzo króla Karola i jego politykę. Karol rumuński jest przeciwnikiem hegemonii niemieckiej w Rumunii i nie zgodził się na propozycje hitlerowskiego ministra gospodarki narodowej, dr. Funcka. Wzamian za to pragnąłby uzyskać poparcie ekonomiczne Anglii, a wizyta jego w Londynie ma na celu zorientowanie się w wielkości i terminie tego poparcia.

Prezydent Francji

złoży wizytę w Anglii

Londyn, 18 listopada.

(PAT) Reuter podaje, iż prezydent republiki francuskiej Lebrun i pani Lebrun odwiedzą Anglię w roku przyszłym pomiędzy 21 a 24 marca.

Zakłady hutnicze w Trzyńcu

obejmie polska spółka akcyjna

Warszawa, 18 listopada.

W Warszawie bawią obecnie przedstawiciele koncernu Schneider—Creuzot pp. Lepereg i Krulis-Rande. Uzgadniają oni z polskimi czynnikami miarodajnymi sprawę przekształcenia zakładów hutniczych w Trzyńcu, należących do koncernu Schneider—Creuzot, na polską spółkę akcyjną. Równocześnie omawiana jest sprawa powierzenia kierownictwa spółki nowym polskim już władzom Ustalona również będzie wysokość kapitału zakładowego w złotych polskich, który dotychczas wynosił 250 milionów **koron czeskich.**

Z dziejów Łodzi

Dnia 19 listopada 1865 roku przybył do Łodzi po raz pierwszy wysoki dygnitarz rządu carskiego w Warszawie, sam pan namiestnik carski von Berg, zaciekły wróg Polaków i inspirator wielu wystąpień rządu petersburskiego. Była to pierwsza wizyta dygnitarza carskiego na ziemiach zachodniej Kongresówki. Von Berg przybył na bankiet, wydany przez fabrykantów łódzkich z okazji otwarcia odnogi kolei warszawsko - wiedeńskiej, łączącej Łódź z Koluszkami. Na bankiecie tym generał von Berg, przemawiając w imieniu rządu petersburskiego, wzywał przemysłowców niemieckich i ludność niemiecką do najściślejszej współpracy z władzami rosyjskimi, obiecując uważać Niemców na terenie Kongresówki za żywioł pionierski i lojalny wobec rządu carskiego.

KRONIKA

Listopad 19 Sobota

Dziś Elżbiety Kr. Wł.
Jutro Feliksa

Wschód słońca	7.01
Zachód słońca	15.42
Wschód księżyca	4.27
Zachód księżyca	14.43
Długość dnia	8.55
Ubyło dnia	8.07

Krótkie wiadomości

UROCZYSTA AKADEMIA TUR-u odbędzie się w nadchodzącą niedzielę dla uczczenia 20-ej rocznicy odzyskania Niepodległości. Akademia odbędzie się w sali Teatru Polskiego przy ulicy Cegielnianej. Przemówienia wygłoszą Adam Próchnik i Antoni Purtal, po czym nastąpi część koncertowa.

***

ZARZĄDZENIA PRZECIWSPEKULACYJNE w związku ze zbliżającym się okresem przedświątecznym wydane zostały przez władze administracyjne. Od przyszłego tygodnia aż do samych świąt Bożego Narodzenia odbywać się będzie co tydzień systematyczna kontrola wszystkich miejsc sprzedaży artykułów spożywczych, celem stwierdzenia, czy pobierane ceny nie są wyższe od wskazanych w cenniku urzędowym.

***

SYGNALIZACJA ŚWIETLNA na dwóch skrzyżowaniach ulic: Piotrkowskiej i Narutowicza oraz Legionów oraz Piotrkowskiej i Przejazd oraz Andrzeja zainstalowana będzie tytułem próby już w pierwszych dniach przyszłego tygodnia. Sygnały świetlne będą kierowały ruchem ulicznym, pieszym i kołowym.

***

PLAN ZABUDOWY RYNKU LEONARDA, który odciąży plac Reymonta już został zatwierdzony. Na rynek ten przeniesione będą m. in. stacje końcowe tramwajów miejskich i dojazdowych oraz urządzony wielki węzeł tramwajowy. Po za tym rynek zabudowany będzie halami targowymi.

***

DODATKOWA KOMISJA POBOROWA dla PKU Łódź — Miasto II urzędować będzie w dniu 28 bm. w wydziale wojskowym zarządu miejskiego przy Al. Kościuszki 19. Stawić się winni poborowi rocznika 1918 i starsi, którzy nie stawali jeszcze do przeglądu, a mieszkają na terenie 1 4 6 7 10 12 13 i 14 komisariatów policji.

Poszerzenie Al. Kościuszki

Jak się dowiadujemy, w początkach przyszłego sezonu, zarząd miejski przystąpi do prac, związanych z poszerzeniem Al. Kościuszki. Plan poszerzenia tej ulicy jest już wykonany i przedstawia się bardzo interesująco.

Ulica ta, na odcinkach od Andrzeja do Zamenhofa i od Zamenhofa do Bandurskiego otrzyma taka samą szerokość, jak na odcinkach od Legionów do Andrzeja. Nie będą tam jednak urządzone takie same bulwary spacerowe pośrodku ulicy, gdyż sprzeciwia się to najnowszym zasadom urbanistyki. Bulwar będzie tylko po jednej stronie ulicy. Złożą się na niego obecny chodnik, część poszerzona oraz część jezdni. Po stronie nieparzystej zatym będzie normalny chodnik, zaś po stronie parzystej — bulwar spacerowy. (i)

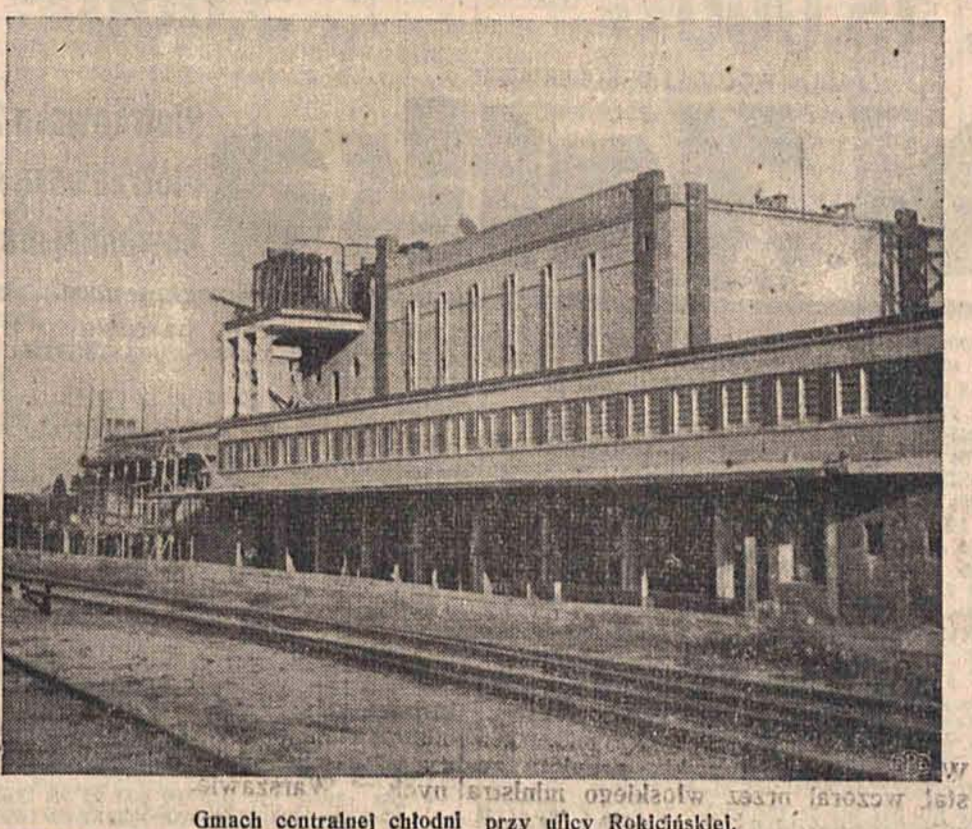
250 wagonów żywności dla Łodzi

może być przechowanych w składach nowo-wzniesionej chłodni przy ul. Rokicińskiej

Budowa centralnej chłodni w Łodzi **już została ukończona.** T. zw. **„brzuch Łodzi"** rozpoczął swą działalność, która dla życia gospodarczego miasta będzie miała **doniosłe znaczenie.** Na konferencji prasowej, która odbyła się przed kilku miesiącami w zarządzie miejskim, prez. Godlewski, omawiając zagadnienia aprowizacyjne, zwrócił uwagę na tego rodzaju anomalie, że **niektóre płody rolne z Łodzi trzeba przewozić do chłodni w Gdyni, a stamtąd, w miarę potrzeby, sprowadzać je znów do Łodzi.** Jak bardzo koszty transportu podrażały ceny — jest samo przez się zrozumiałe. **Cebulę dla Łodzi trzeba było sprowadzać z zagranicy, w poniedziałki Łódź pozbawiona była świeżego mięsa itp.**

Te bolączki przestaną obecnie istnieć. Towarzystwo **„Chłodnia i składy portowe w Gdyni"** w porozumieniu z zarządem miejskim wybudowało w Łodzi **chłodnię o charakterze instytucji użyteczności publicznej, nie obliczonej na zysk, która stanowić będzie w dziedzinie polityki aprowizacyjnej miasta potężny czynnik regulujący ceny rynkowe.**

W ciągu niespełna półtora roku przy ul. Rokicińskiej 28b. stanęły **wielkie budynki chłodni z własną bocznicą kolejową.** Na przyległych terenach zbuduje w przyszłości zarząd miejski **wielką halę targową.**

Gmach centralnej chłodni przy ulicy Rokicińskiej.

Zwiedziliśmy wczoraj bardzo ciekawe urządzenia chłodni. W hali maszyn pokazano nam **trzy duże sprężarki polskiej produkcji.** Wprawiają one amoniak w obieg, nadając komorom chłodniczym odpowiednią temperaturę. Stamtąd przechodzimy do piwnicy, gdzie **panuje najniższa temperatura.** Normalna temperatura wynosi tu **10 stopni poniżej zera.**

Piwnice mają dwa korytarze, obsługujące dwie partie komór. Przeznaczone są one z jednej strony **dla masła, jaj mrożonych, drobiu itp.,** z drugiej — dla **mrożonych ryb.** Gdy zwiedzaliśmy te komory, czuliśmy że kostniejemy z zimna. Rury stalowe, na których leżały ryby, były **białe od szronu lodowego.**

Na parterze — **komory dla mięsa przywozowego i dla miejscowych rzeźników.** Na pierwszym i drugim piętrze znajdują się **komory chłodnicze dla jaj, masła, owoców, warzyw, specjalnie cebuli, grzybów itd.** Bardzo ciekawe jest urządzenie wentylacyjne tych komor. Podczas gdy na parterze niską temperaturę otrzymuje się bezpośrednio z rur, którymi przepływa zimno, na piętrach wentylatory wtłaczają już zimne powietrze do komór.

Nowością są **baseny dla żywych ryb.** W tych basenach z wodą panuje już normalna temperatura. Tu, jak n[illegible]niono, **ryby mają „odpocząć" po połowie i podróży, gdyż ryba wypoczęta jest bardziej smaczna i nie ma przykrego posmaku mułu.**

250 wagonów żywności może pomieścić się w chłodni. Łódź wobec tego może nie obawiać się głodu, nawet w wypadku odcięcia jej połączeń komunikacyjnych. (S)

NORMY ŚWIADCZEŃ NA POMOC ZIMOWĄ

obowiązujące od 1-go grudnia r.b. przedsiębiorstwa przemysłowe i handlowe, pracowników umysłowych i fizycznych, wolne zawody i właśc. nieruchomości

Onegdaj wieczorem odbyło się, w sali rady miejskiej, inauguracyjne posiedzenie sekcji organizacyjno - propagandowej miejskiego komitetu pomocy zimowej w Łodzi. Przewodniczył obradom płk. Vogel, w prezydium zasiedli pp. nacz. Wisławski i dr. Benis. W wyniku dyskusji dokonano wyboru nowych władz sekcji.

* * *

Obywatelski komitet pomocy zimowej w Łodzi otrzymał już od komitetu naczelnego w Warszawie normy świadczeń, jakie obowiązywać będą wszystkich obywateli na rzecz bezrobotnych. Normy te są przeważnie utrzymane w granicach zeszłorocznych.

PRZEDSIĘBIORSTWA HANDLOWE ponosić będą opłaty w zależności od kategorii wykupionego świadectwa przemysłowego, a mianowicie, kategoria I — 1000—2000 zł., kat. II — 150 do 250 zł., kategoria II b — 50 zł., kat. III — 40 zł. i kat. IV — 8 zł.

PRZEDSIĘBIORSTWA PRZEMYSŁOWE opłacać będą świadczenia od obrotu w wysokości 1 do 3 proc. brutto za rok 1937. Rzemieślnicy, posiadający własny lokal sklepowy opłacać będą świadczenia w wysokości 1 i pół proc. od obrotu za rok 1937, nie posiadający własnego lokalu — w wysokości 1 proc.

PRACOWNICY UMYSŁOWI I FIZYCZNI oraz funkcjonariusze publiczni opłacać będą w ciągu 5 miesięcy za pośrednictwem swych pracodawców od miesięcznego dochodu n e t t o: do 160 zł. — 20 groszy, od 161 do 300 zł. — 1/4 proc., od 301 do 600 zł. — 1/2 proc., od 601 do 800 zł. — 1 proc., od 801 do 1200 zł. — 1 i pół proc., od 1201 do 2500 zł. — 2 proc., od 2501 zł. wzwyż — 4 proc.

WOLNE ZAWODY płacić będą w ciągu 5 miesięcy od miesięcznego dochodu netto: do 300 zł: — 1/2 proc., 301—400 zł. — 3/4 proc., 401—600 zł. — 1 proc., 601—1000 zł. — 2 proc., 1001—2000 zł. — 2 i pół proc., 2001—3000 zł. — 4 proc., 3001—5000 zł. — 5 proc., powyżej 5001 zł. — 6 proc.

WŁAŚCICIELE NIERUCHOMOŚCI płacą: do 120 zł. — 20 gr., 121—300 zł. — 1/2 proc., 301—600 zł. — 3/4 proc., 601—800 zł. — 1 i ćwierć proc., 801—1000 zł. — 1 3/4 proc., 1001—2000 zł. — 2 1/4 proc., 2001—2500 — 3 proc., od 2501 wzwyż — 4 proc.

ŚWIADCZENIA OD LOKALI wynoszą od 2 izb po 50 gr. miesięcznie, od 3 izb — 1 zł. miesięcznie, od 4 izb — 2.50, od 5 izb — 5 zł., od 6 izb i więcej — 7 zł. miesięcznie. (i).

Wybory do rady miejskiej

Zebrania przedwyborcze już się odbywają

Akcja wyborcza do rady miejskiej rozwija się stopniowo coraz bardziej. Wczoraj odbyło się posiedzenie **komisji porozumiewawczej związków pracowników umysłowych prywatnych, samorządowych i państwowych,** na którym powołano do życia komitet wyborczy pracowników umysłowych do rady miejskiej.

Wczoraj odbyły się w fabrykach łódzkich **liczne masówki zwołane przez komitet wyborczy PPS i klasowych związków zawodowych.** Stronnictwo Narodowe zwołało na jutro **10 zgromadzeń przedwyborczych.** Szereg zgromadzeń zwołał także komitet wybroczy OZN.

Prace głównej komisji wyborczej nad badaniem list kandydatów trwają. Jak nas informują, dopiero po dniu 25 b. m. znane będą nieoficjalnie wyniki badań oraz zatwierdzone nazwiska kandydatów.

* * *

W związku z rozpisaniem przez starostę powiatowego łódzkiego wyborów do rad gromadzkich na dzień 11 grudnia, na poniedziałek zwołany został **zjazd wójtów i sekretarzy gminnych.** Na zjeździe wójtowie otrzymają instrukcje odnośnie prac przygotowawczych do wyborów. (i)

Dyżury aptek

Nocy dzisiejszej dyżurują następujące apteki: M Kasperkiewicz (Zgierska 54), A. Rychter i B. Łoboda (11 Listopada 86), M. Zundelewicz (ul. Piotrkowska 25), S Bojarski i W. Schatz (Przejazd 19), Cz. Rytel (Kopernika 26), M. Lipiec (Piotrkowska 193), A. Kowalski i S-ka (Rzgowska 147).

Pełna tabela wygranych

2-go dnia ciągnienia II-ej klasy 43 Loterii Państwowej

(TABELA NIEURZĘDOWA BEZ GWARANCJI).

Stała dzienna wygrana **5,000 zł.** — 7695.

10,000 zł. — 93200, 97748.

5,000 zł. — 13098.

2,000 zł. — 6435, 33123, 69561, 84925, 129826.

1000 zł. — 435, 20188, 28836, 40490, 85559, 128447.

500 zł. — 17785, 18363, 23319, 40344, 48528, 57598, 62975, 75345, 80487, 81017, 128543, 137755, 149294, 159069.

250 zł. — 1987, 2550, 3505, 3125, 4554 5033, 5812, 13272, 13869, 20711, 29269, 30451, 37661, 42953, 47927, 56872, 54751, 55143, 57486, 66235, 71201, 73017, 82446, 85949, 89300, 101729, 104395, 113287, 115304, 116223, 119704, 121834, 121166, 126349, 126587, 127537, 130939, 134783, 141812, 145722, 147683, 147475, 149689, 150505, 152376, 155357, 156902, 159059.

CIĄGNIENIE 1-sze:

PO 62.50, z literą s Po 125 ZŁ.

13s 139 53 528s 52 607 9 802s 71 900. 1030 168 444s 99 559s 2226 49s 330s 74s 414 61 83s 658s 85s 875s 950s 66 3125 36s 97s 397s 427 530 69 774 4097 201 89s 470s 552s 54s 85s 715 26s 99s 810 915 70 85 5046 124 36s 225s 365s 510s 52 687 772s 883s 6170 220 42 72s 354 83 601 20s 99s 7017s 32s 42 54s 102 44 275 307 52 81 513 17s 625s 90s 912 99s 8048s 142 45s 221 44s 71 348 509 [illegible]

97s 99003 74 346 61 65s 507 35 676 875s 906 100045 99 135 219s 41s 101181 248 393 650s 771s 957s 79s 97 102092s 94 128 43s 471s 524 629 97 736 849 92 917s 24 103221 417s 18s 33s 627s 96 732 890 95 104011 21 105 617s 105015 60 155s 412 74s 582s 612 31 62s 80s 714s 926 917 106206 82s 62 363 408s 556s 666 794 96 871s 107053 82s 164s 480s 559s 637s 63 784 878 83 990s 99 108282s 588s 619 711 65 834 36 49s 109060 217s 96s 418s 32 61 95s 926s 89 110213s 331s 492s 519s 693 737s 92s 851 111194 280s 644 768 821 912 112043 155 217 365 592s 768s 85s 91 113814s 104 63s 92s 247 338s 466s 877 114019s 216s 813 932s 36 91 115058s 204 324s 417 63 500s 63s 621 749s 53s 69s 876s 116028 92s 133 247s 51s 372s 721s 889s 991 117123 292 340s 466 569 909 118078 357 442s 530 66 756s 837 910 119355 405s 640 846s 63 65s 951s 120118 68s 220 472 524 515s 764 121076s 487 634 42s 877 912 44 55s 122192 323s 74 447 712s 23s 817 945 62 123096 133s 85s 225 31s 88 97 98 375 495 593s 638 49 902s 124157 874s 125044 112s 344s 408 500 56s 62s 651 53s 735s 90 92 833 906 35 73 125102 284 603 38 764 814 45s 905s 70 76s 127176 77 316 422 707 33s 49 834 923 35 128170 271s 317s 418 94 609s 721 829s 94 943

46 918 32033 86 423 47 762s 66 862 916 33186 324 498 34534s 710 34 35 111s 370 892 472 613 748 874 943 36359s 845 918s 71s 93 37240 380 683 735 38052 172 566 778s 929s 42 39090s 139 77 338 479 514s 717 926s. 40038 197s 368 420 407s 31 730 28 41388s 886s 997 42328 36 735s 43219 520 649s 834s 920 44506 609 34 922s 45084s 262 523 45s 636s 827 46042s 66 457 605 11 93s 936s 07 47021 460 520 46 48081s 250s 970s 49020 334s 844s 945 97. 50048 100s 21 51185s 200 492 672s 775s 52040 111s 62 69 373 408 670s 87s 53128s 362s 427 56s 81 717s 801 45 939s 54073 209 54 331 77s 551 95 834 55 127s 253 464 c28s 955 56.03 317s 545s 736 74 79 97s 936 57067s 157 382 480 678s 810s 951s 92 58443 655 80 870 59008 393s 700s 962s. 60049 489s 680 870 965 61040s 436 590s 672 903 76s 62042s 11 38 77 440s 508s 37 55s 63240 400 70 95s 709 91 806 47 64088s 299 707s 84s 969s 65397 437s 879 954s 66035s 176s 542s 920 808 67269s 773 68324 52s 520s 69074 102 243 59 73 472 73s 81 912s 29s. 70007 253s 377s 558s 71207 625 45 52 707 807 72334s 654 844 73105 27s 236 518s 817s 74015 19 66 112 92s 219s 42s 424 65s 549 688 756 825 96

WYGRANE 2-EJ KLASY

zł. **15.000** na Nr. 52531 zł. **5.000** na Nr. 52515

PADŁY WCZORAJ W KOLEKTURZE

N. Jatka

Piotrkowska 22
Piotrkowska 66
Nowomiejska 1

129006 101s 296 311 86 436 541s 658 290s 130054 311 588 680s 88 728 131064 65 190 211 453 555 9 616 753s 54s 132140s 619s 711 65 823s 43 918 133137s 213 307 675s 732 48 879s 99 996s 134143 206 301s 93 971s 94 135035s 203s 44s 457s 778s 91 820 69s 86 136072s 207 466s 551 858s 137420s 44s 629 782 846s 76 909 90 138069s 140 306s 12 490 593s 949 96 139446 739 935 [illegible]

75770s 912 66s 83 76182 517 42 798 885 77128 235 611 46 731s 958 63 78258s 910 52 79193s 660 849. 80019 513 81s 720s 54 971 81319 766 82111s 519s 669s 83317 60 541 681s 733 84631s 356 815s 85266s 697 815 86755 840s 969s 87077 275s 726s 955 88536s 685 710 37 89270s 547s 56 800 924s. 90454s 769s 987 91628s 874 92226 60 68 330s [illegible]

CIĄGNIENIE DRUGIE.

PO 62.50, Z LITERA s Po 125 ZŁ.

[illegible]

54s 24062s 158 586 978 25030 243 402 600s 38 814 26068s 230s 361 71s 458 861s 27152 313s 28003 95 246 561 29112s 666s 92s. 30037 89s 371s 818 929s 35 31086 387 472 639s

CIĄGNIENIE TRZECIE

20.000 zł. — 15974
15.000 zł. — 52531.
10.000 zł. — 17159 46262.
5.000 zł. — 54758

2.000 zł. — 77381 112621 129100

1.000 zł. — 7361 8566 24276 35401 44879 94451 117517.

500 zł. — 25468 27361 27680 33380 68505 69222 107174 150414.

250 zł. — 2856 4301 15703 17475 31949 39993 41090 44101 47733 48950 53720 53855 74572 79236 80508 89561 92295 94247 99647 109786 110588 111947 113049 118996 124261 128655 129725 134963 141674 145316 145553 148732 150294 154681 155660 157680 158610 159108.

PO 62,50, Z LITERA s PO 125 ZŁ.

232s 1010s 335s 945s 2416 87s 717s 24 3095s 675 815s 4272 5217 99s 6599 7760s 862s 8370 818s 903 9128s 80s 203 33 658 776 860s 904 17.

10023 129s 380s 476 506 11041 165s 71 385 557 12537 64s 805 32s 73s 992s 13110 92 368s 14119s 448 979 15272 417s 542 604s 16135s 315s 77s 85 410 969 17070s 277s 310s 59 403s 18029 31s 157 283 335s 878 19212 323 830s 980. [illegible]

Spór będzie rozstrzygnięty przez arbitraż

Konferencja w sprawie zatargu w przemyśle filcowym nie dała rezultatu. — Zlikwidowane strajki i zatargi

Zatarg w przemyśle filcowym w Łodzi, który spowodował długotrwały strajk, został wczoraj częściowo zlikwidowany. Ponieważ obie strony nie mogły dojść do porozumienia odnośnie warunków pracy i płac, inspektor pracy zaproponował **ponownie rozstrzygnięcie sporu drogą rozjemstwa państwowego.** Zarówno przemysłowcy jak i robotnicy wyrazili zgodę, wobec czego inspektor pracy wystosował natychmiast wniosek do ministerstwa opieki społecznej o zamianowanie komisji arbitrażowej. W związku z tym strajk zostanie najprawdopodobniej przerwany.

* * *

W zakładach przemysłowych Haeblera wynikł przed kilku dniami zatarg na tle podziału pracy. Część robotników bowiem zatrudniona była przez cały tydzień, podczas gdy większość tylko po 2—3 dni w tygodniu. Na konferencji w inspekcji pracy **zatarg został zażegnany w ten sposób, że zarząd firmy zgodził się na przeprowadzenie równego podziału pracy.**

* * *

Donosiliśmy, iż **związek zawodowy kelnerów** wystąpił z propozycją zatrudnienia przez wszystkie restauracje bezrobotnych kelnerów, w ten sposób, że dotychczas **zatrudnieni pracować będą przez cztery dni po 12 godzin dziennie, co odpowiadać** będzie ustawie o 48-godzinnym tygodniu pracy, zaś w czasie pozostałych trzech dni zatrudnieni będą bezrobotni. Celem zrealizowania tego postulatu **wyłoniona została wczoraj komisja mieszana, składająca się z przedstawicieli restauratorów i kelnerów, która** zbada możliwości zatrudnienia bezrobotnych.

***

Wczoraj **zlikwidowany został strajk rzeźników,** zatrudnionych w towarzystwie rzeźników koncesjonowanych przy ul. Narutowicza 19. Strajk wynikł na tle zmuszania rzeźników do pracy ponad 8 godzin dziennie. Na konferencji w inspekcji pracy osiągnięto porozumienie.

(i)

Czy asfalt jest przyczyną raka płuc?..

Burzliwe dyskusje w paryskiej akademii medycznej.—Składniki smoły wywołują chorobę tkanek płucnych?—Teza ta jest zwalczana przez innych uczonych

Czy prawdą jest, że od czasu, gdy smarujemy drogi oraz jezdnie smołą, zwiększa się ilość zachorowań na raka?... Pytania tego nie należy bynajmniej lekceważyć, albowiem **paryska akademia medycyny zastanawiała się nad tym w ciągu dwóch posiedzeń.**

Lekarze zwrócili uwagę, że w ciągu ostatnich lat wzrosła znacznie liczba zachorowań na raka płuc. Jest to fakt stwierdzony badaniami, wykluczającymi wszelką omyłkę.

Jakie więc mogą być powody tej nowej klęski społecznej na całym świecie?... Czy przyczyny należy doszukiwać się we wchłanianiu szkodliwych elementów wskutek zmiany środowiska, w którym żyjemy ... Cóż więc mogło się zmienić w powietrzu, które wchłaniamy?

Rozpoznanie raka poczyniło w ostatnich latach znaczne postępy. Wiemy już jakie warunki oraz elementy sprzyjają powstawaniu tej niebezpiecznej choroby. Przede wszystkim jest rzeczą niezbicie stwierdzoną przez największe powagi naukowe, że **choroba raka nie powstaje wskutek infekcji,** a więc, że nie ma mikrobu raka. Są dwa rodzaje przyczyn powstawania raka — **przyczyny egzogeniczne, polegające na wszelkiego rodzaju miejscowych zadrażnieniach oraz przyczyny endogeniczne, wewnętrzne, polegające na konstytucyjnej predyspozycji organizmu.** Rak jest w istocie **chorobą żywej komórki.** Zgodnie z najnowszą teorią naukową raka wywołuje pewna trucizna chemiczna, bardzo zbliżona do witamin i hormonów... Jest to jeszcze jeden dowód, że **to, co leczy, może być również w pewnych wypadkach użyte w celu wręcz odwrotnym.**

Niezliczona ilość eksperymentów wykazała, że **rak może być spowodowany wszelkiego rodzaju zadrażnieniami.** Powstanie raka w takich wypadkach poprzedzają stany zapalne. Skoro więc tak jest naprawdę, czy nie należałoby szukać przyczyn zwiększonej ilości wypadków raka płuc w nowych warunkach współczesnej kultury.

Jeden z lekarzy bazylejskich, zastanawiając się nad wzrostem raka płucnego, szukał związku między tą chorobą a wdychanym pyłem. W konsekwencji lekarz ów doszedł do wniosku, że **nie kurz jest przyczyną powstawania raka w płucach, lecz środki, zmierzające do usunięcia kurzu!...** Ten pozorny paradoks okazał się faktem rzeczywistym. W miarę rozwoju automobilizmu starano się usunąć kurz z dróg i jezdni miejskich, przy czym cel ten osiągano w ten sposób, że **drogi i jezdnie pokrywano warstwą smoły, czyli asfaltem.** A wiadomą już dziś jest rzeczą, że **smoła ziemna stanowi jedno ze źródeł powstawania raka.** Gdy chciano, naprzykład, wywołać dla eksperymentu raka skóry u myszy, **wystarczyło posmarować ją smołą.**

Kwestią tą zainteresowali się ostatnio lekarze paryscy, którzy na ostatnim posiedzeniu paryskiej akademii medycznej złożyli sprawozdanie ze swych badań. Lekarze paryscy robili swe doświadczenia na białych myszach, których grzbiety smarowano dwa razy tygodniowo produktem, używanym do asfaltowania naszych dróg i jezdni ulicznych. Po pewnym czasie **zwierzątka wymierały,** a wówczas poddawano je dokładnemu badaniu podczas sekcji. Il wyszło na jaw, że **produkt smołowcowy posiada silne właściwości, wywołujące chorobę tkanek: — stwierdzono u myszy nie tylko raka skóry, lecz również płuc.**

Uczeni nie poprzestali na tych wynikach i starali się stwierdzić, jakie składniki smołowcowe wpływają na powstanie choroby raka. W końcu doszli do wniosku, że **tym składnikiem jest benzopiryna, którą wchłaniamy wraz z pyłem, unoszącym się z asfaltowanych jezdni i szos.** W ten sposób lekarze paryscy doszli do wniosku, że **asfalt wywołuje zachorowania na raka płuc.**

Oczywiście, że na tym samym posiedzeniu akademii medycznej szereg znakomitych prof. wygłosił **kontr-referaty, obalające teorię lekarzy paryskich.** Kontr - referenci nie zbijali oczywistego faktu, że wypadki raka płucnego wzrosły ostatnio niepomiernie, ale **zaprzeczyli stanowczo, jakoby miało to jakiś związek z asfaltem.** Na dowód prawdziwości swych wywodów, kontr-referenci **powoływali się na statystykę.** Gdyby rak płucny wiązał się w jakikolwiek sposób z asfaltowaniem dróg i ulic, postęp tej choroby musiałby się zaznaczyć **równomiernie z wzrostem techniki asfaltowania szos.** Tymczasem okazuje się, na podstawie danych statystycznych, że **rak płucny powstał jeszcze przed rozwojem techniki asfaltowej, tuż po wielkiej wojnie i największe jego nasilenie zaobserwowano akurat w tych krajach, gdzie asfaltowania dróg w ogóle jeszcze nie praktykowano lub gdzie technika asfaltowania stała jeszcze na poziomie bardzo niskim...** Naprzykład w Szwajcarii rak płucny począł mnożyć się przed wprowadzeniem systemu smołowania dróg.

Co się tyczy eksperymentów lekarzy paryskich nad myszami, to, zdaniem kontr - referentów, nie rozwiązują one jeszcze całości zagadnienia. Wiadomą bowiem jest rzeczą, że **rak płucny powstaje wśród myszy bardzo często również bez wszelkich zewnętrznych podrażnień.** Trudno zresztą porównywać myszy, których skórę naciera się smołą, z człowiekiem, który **wdycha nieznaczne ilości pyłu, zawierającego między innymi również drobne ilości benzopiryny.** Prawdopodobnie organizm ludzki jest bardziej odporny na działanie tej trucizny, niż organizm myszy. Aby trucizna ta wywołała w organiźmie ludzkim te same skutki, **musiałyby się wytworzyć takie warunki, w których smoła pozostawałaby przez dłuższy czas w najbliższym kontakcie ze skórą, działając na nią specjalnie drażniąco, co możliwe jest chyba tylko wśród robotników, mających stale ze smołą do czynienia.** Ale i w tych wypadkach rak mógłby powstać po długim okresie inkubacyjnym. Małe dozy benzopiryny w ogóle nie są w stanie wywołać tej choroby.

Wreszcie kontr-referenci dowodzą, że **pacjenci z rakiem płucnym nie rekrutują się bynajmniej tylko z tych, którzy życie swe spędzają na wyasfaltowanych szosach lub w sąsiedztwie z produktami smołowcowymi.** Statystyka wykazuje, że rak płucny spotyka się **wśród urzędników, osób podróżujących koleją, również wśród mieszkańców miast jak i wsi, gdzie przecie asfaltu w ogóle nie ma...** Na tej podstawie kontr-referenci stwierdzają, że przyczyny powstawania raka płucnego należy doszukiwać się gdzieindziej.

Faktem jest jednak, że ta przyczyna tkwi **w nowych warunkach naszego życia...** Czyżby więc to była **benzyna,** której opary wydzielają różne pojazdy mechaniczne...

— **Nie wiadomo!** — odparł prof. Sergeant. — Zanim znajdziemy ostateczną odpowiedź, dokonamy jeszcze wielu eksperymentów i poszukiwań...

Dr. P. D.

Uszkodzenie w elektrowni

Wczoraj około godziny 2-ej po południu wskutek zakłócenia w transformatorach w elektrowni nastąpiła w całym mieście przerwa w dopływie prądu. Stanęły również tramwaje, korzystające częściowo z prądu elektrowni.

Po kilkunastu minutach uszkodzenie zostało naprawione i tramwaje ruszyły. (I).

OFIARY NA F.O.N.

W tygodniu bieżącym zostały złożone na ręce dowódcy O.K. IV następujące ofiary na F.O.N.:

1) Dyr. Adolf Goldberg ofiarował całkowity wpływ kasowy ze wszystkich przedstawień w „Grand Kinie" z dnia 11 listopada 1938 r. w sumie zł. 1.125 gr. 66.

2) Pracownicy fizyczni i umysłowi, członkowie Zarządu i firma Sp. Akc. Przemysłu Pończoszniczego Jakub Kohan w Łodzi, ul. Żeromskiego Nr. 23 — zł. 5.000.

3) Społeczeństwo osady Wolbórz i gminy Bogusławice, pow. piotrkowskiego — zł. 1.201,17.

4) Szkoła powszechna im. Reymonta w Sieradzu — zł. 206.

5) Społeczeństwo pow. brzezińskiego i pracownicy fabryki „Nitrat" w Niewiadowie, pow. brzezińskiego — zł. 17.685,42.

6) Obywatelski Komitet F.O.N. w Skierniewicach ufundował 1 c.k.m. z biedką, koniem i uprzężą.

7) Cech Rzeźniczo - Wędliniarski w Kutnie ufundował 1 c.k.m. z podstawą.

Nowe hale targowe

będą założone w zachodniej dzielnicy miasta. — Targowisko na Srebrzyńskiej

Wczoraj odbyło się, pod przewodnictwem prez. Godlewskiego, posiedzenie kolegium magistratu, na którym powzięto szereg uchwał gospodarczych.

W pierwszym rzędzie omówiono sprawę doniosłej wagi dla Łodzi, wiążącej się z ogólnym kompleksem zagadnień aprowizacyjnych. Mianowicie, w związku z rozbudową zachodniej części miasta, postanowiono **założyć w tej dzielnicy targowisko i wybudować wielkie hale targowe.** Wobec powyższego uchwalono **nabyć od zakładów przemysłowych I. K. Poznańskiego tereny przy ul. Srebrzyńskiej i projektowanym przedłużeniu ulic Łąkowej i Towarowej.** Obszary te, o powierzchni 5 ha 1092 metrów kwadratowych kosztować będą **459.828 złotych.** W warunkach tranzakcji przewiduje się nadto, że firma I. K. Poznański udziela miastu na wieczne czasy **prawa bezpłatnego korzystania z jej bocznicy kolejowej,** łączącej tereny tej bocznicy z terenami nabywanymi i linią kolei państwowych. I wreszcie, w ciągu pięciu lat **wagony kolejowe miejskie obsługiwać będzie lokomotywa firmowa bezpłatnie, w ciągu następnych lat — za minimalną opłatą 6 złotych od wagonu wagi do 20 ton i 9 zł. od wagonu ładowności do 30 ton.** Niezależnie od tego miasto otrzymuje sąsiednie tereny, o powierzchni 1 ha 9219 metrów sześciennych od firmy bezpłatnie w formie darowizny.

Jak wynikało z dyskusji, urządzenie wzorowego targowiska na tych terenach jest bardzo pożądane, ze względu na konieczność stworzenia **dostatecznych warunków zaprowiantowania ludności, zamieszkałej w północno-zachodniej dzielnicy miasta.** Położenie projektowanego targowiska jest nadto odpowiednie, ze względu na istniejące połączenie z głównymi wylotowymi arteriami komunikacyjnymi.

Następnie kolegium postanowiło **nabyć na rzecz miasta od p. Trzcińskiej działkę gruntu, położoną w Łodzi przy ul. Krańcowej,** przeznaczoną na urządzenie ul. Wilsona, zawierającą 198 m. kw. powierzchni. Uregulowanie tej ulicy umożliwi mieszkańcom dostęp i dojazd do ul. Krakowskiej i Krańcowej. Na urządzenie ul. Wilsona postanowiono również **zakupić od spadkobierców Pawła Porosa za cenę zł. 2.706 teren wydzielony z ulicy Spokojnej i Wilsona.**

Z kolei kolegium postanowiło **wydzierżawić w domu przy ul. Sienkiewicza 102 lokal na pomieszczenie biura dzielnicowego wydziału opieki społecznej i miejskiej stacji opieki nad matką i dzieckiem.**

Po załatwieniu spraw drobniejszej wagi, posiedzenie zamknięto. (i)

Walka z hałasem ulicznym w Łodzi

Sygnalizacja dźwiękowa samochodów—likwidować czy pozostawić?

Walka z hałasem na ulicach miast, prowadzona od dawna przez szereg państw europejskich, poczyna zyskiwać prawo obywatelstwa w Polsce. Za przykładem zagranicy poszła najpierw Warszawa, znosząc sygnalizację dźwiękową pojazdów w ciągu dnia i nocy. Mimo braku sygnalizacji dźwiękowej, statystyki nie notują wzrostu liczb wypadków ulicznych. Przechodnie szybko przyzwyczaili się do inowacji. Łódź nie poszła dotychczas za przykładem stolicy. Wprowadzony został jedynie zakaz sygnalizacji dźwiękowej w nocy, w godzinach od 11-ej do 6-ej rano. Zagadnienie całkowitego zniesienia sygnalizacji dźwiękowej, wzorem stolicy, nie zostało w Łodzi rozwiązane.

W kołach kierowców samochodów sprawa ta jest przedmiotem zainteresowania i licznych rozmów, przy czym zdania są podzielone.

Postaramy się je wysondować, zamieszczając opinię kół zainteresowanych.

Kierowca - amator twierdzi, że należy bezwzględnie skasować anachronizm w postaci sygnalizacji dźwiękowej. Jeżeli przechodnie będą się stosować do przepisów o ruchu ulicznym, rozglądać się bacznie przed zejściem na jezdnię, przekraczać ją w miejscach do tego celu wyznaczonych, to klaksony i trąbki staną się zupełnie zbędne. Oczywiście wozy, dorożki i cykliści winni się również ściśle trzymać wyznaczonych części jezdni i przepisowo wymijać. Sygnalizacja dźwiękowa — źródło hałasu — winna być zniesiona.

Szoferzy taksówek, zrzeszeni w związku zawodowym, naogół zgadzają się z projektem zniesienia sygnalizacji, wysuwając jednak szereg poważnych zastrzeżeń.

Przede wszystkim podkreślane są specyficzne, łódzkie warunki i fatalne bruki.

— Sygnalizacja dźwiękowa nie wiele pomaga przy unikaniu wypadków, — twierdzi sekretarz Związku Zawodowego Automobilistów.

— W Łodzi trudno się jednak ściśle stosować do przepisów o ruchu ulicznym — twierdzi rozmówca. — Mam na myśli ulice zabrukowane kocimi łbami, o pochyłym profilu i szerokim ścieku, który nie nozwala wozom zbliżyć się do chodnika na odległość pół metra pod groźbą ugrzęźnięcia bocznymi kołami w rowie. Jezdnie są wąskie. Mierzą przeciętnie od 10 do 12 metrów szerokości, z czego 6 zajmują szyny. Wąskie ulice wpływają na zmniejszenie pola widzenia na skrzyżowaniach. Trąbić trzeba na wozy, które chce się ominąć, a które jeżdżąc na żelaznych obręczach, po kocich łbach, czynią nieprawdopodobny hałas tak, że woźnica nie słyszy szumu motoru nadjeżdżającego auta i dopiero kilkakrotne sygnały dźwiękowe wyrywają go z odrętwienia. Trąbić trzeba na przechodniów, którzy w Łodzi absolutnie nie umieją chodzić, na dzieci, które nawet w centrum miasta (a zwłaszcza na wylotowej ul. Nowomiejskiej), czepiają się tramwajów, wpadając pod koła samochodów. Wreszcie sygnalizacja konieczna jest w obecnych warunkach na skrzyżowaniach ulic, gdzie ruch nie jest regulowany.

Szoferzy zawodowi naogół wypowiadają się za zniesieniem sygnalizacji, podkreślając, że tytułem próby należy zarządzenie to wprowadzić na ulicach uregulowanych i o gładkiej nawierzchni. — Przechodnie nie powinni lekceważyć przepisów o ruchu ulicznym, przy czym należałoby uregulować przepisy o odpowiedzialności kierowców za wypadek, dotychczas bowiem sędziowie w pierwszym rzędzie wypytują świadków zajścia, czy kierowca sygnalizował, uzależniając od tego ustalenie winy. (v)

Przedstawiciel radiofonii szwedzkiej

o swej radiowej podróży po Polsce

Przed miesiącem odbywali podróż po Polsce dwaj przedstawiciele radiofonii szwedzkiej, którzy przybyli wraz z wozem transmisyjnym ze Sztokholmu, aby nagrać na płyty szereg obrazków z życia, odzwierciadlających twórczość, zwyczaje i życie gospodarcze naszego kraju. Interesowali się oni również muzyką i śpiewem ludowym. Wóz transmisyjny radiofonii szwedzkiej po zebraniu materiału artystycznego i pogadankowego powrócił niedawno do Szwecji.

Jedno z pism w Sztokholmie, w związku z podróżą po Polsce reportera radiowego p. Svena Jerringa, zamieszcza przeprowadzony z nim wywiad. W wywiadzie tym p. Jerring wyraża się o Polsce wprost entuzjastycznie. Stwierdza on, że wbrew zakorzenionej w Szwecji opinii Polacy nie są narodem o typie czarnookich wschodnich ludów, ale są nadzwyczaj podobni do Szwedów o oczach błękitnych i jasnych włosach. „Jest to naród — stwierdza p. Jurring — nawet w masie ludu wprost fantastycznie miły".

Mówi on to z doświadczenia, bo wędrując po wsi polskiej gościł u chłopów, zaglądał do ubogich chat i wszędzie spotykał się z największą uprzejmością. Był też w Cieszyńskim w okresie wejścia wojska polskiego i stwierdza, iż jest to kraj polski, zajęty gwałtem przez Czechów, kiedy Polska walczyła z inwazją bolszewicką.

Wyścigi konne w Warszawie

Program gonitw dzisiejszych

GONITWA PIERWSZA.

Nagroda 1.200 zł. Dystans 2.100 m.

Beduinka J. Cichowskiego, Esdras S. Zahorskiego, Graf K. Wodzińskiego, La Scala K. Zieleniewskiego, Memoria K. Rościszewskiego, Nicotine „Zygmunt“, Okey H. Wiewiórskiej, Ommesan „Nałęcz“.

GONITWA DRUGA.

Nagroda 1.200 zł. Dystans 1.100 m.

Intryga II M. Wąsowskiego, Koral II A. R. Olszewskiego, Liwerwer J. Schlingmanna, Nelly II „Jordan“; Noble „Zygmunt“, Polinka A. Mieczkowskiego, Saragossa T. Kotlarewskiej, Ufa Z. Hoffmanowej, Zejla M. Stokowskiej.

GONITWA TRZECIA.

Nagroda 2.000 zł. Płoty. Handicap. Dystans 3000 mtr.

Hassan Bej H. Herszlewicza, Ingis J. Macherskiej, Indus J. Boryckiego, Orleon „Leliwa“, Royal Fox J. Wróblewskiej, Taiga J. Bukowskiego.

GONITWA CZWARTA.

Nagroda 1.500 zł. Sprzedażna. Dystans 850 mtr.

Ambrozja „Wierzbno“, Cicha M. Stokowskiej, Elipsa III Z. Krzymuskiego, Farnesina K. Zieleniewskiego, Halka M. Laskowskiego, Pojata A. Mieczkowskiego, Rinaldo III J. Schlingmanna, Savoyard K. i S. Enferów, Tona L. Bukowieckiego, Ufa Z. Hoffmanowej.

GONITWA PIĄTA.

Nagroda 1.000 zł. Sprzedażna. Dystans 2.100 m.

Bagheretta K. Gajewskiego, Baronia K. Wodzińskiego, Honwed H. Harlanta, Ila Breeza M. Brzozowskiej, Peneus „Michałowo“, Gessi Z. Hoffmanowej, Sirdaropol T. Grabowskiej, Trzask S. Frydera.

GONITWA SZÓSTA.

Nagroda 1.600 zł. Dystans 2.100 m.

Addis Abeba E. J. Bukowskich, Avila J. Schlingmanna, Awangarda W. Mikulicz-Radeck, Fenszek T. Peretiatkowicza, Florencja II W. Lewandowskiej, Janczarka „Podkowa“, Korona T. Kotlarewskiej, O. K. A. Mieczkowskiego, Olimp „Bończa“, Oryginał „Wierzbno“ Ostrzyca T. Falenicza.

GONITWA SIÓDMA.

Nagroda 1.500 zł. Sprzedażna. Dystans 850 mtr.

Akbar „Wierzbno“, Balila „Iwno“, Chwat M. Stokowskiej, Fagor K. Hałko, Falbanka J. Petrycha, Jontek „Michałowo“, Łydynia J. Litewsk i T. Mikke, Miss Kika L. Bukowieckiego, Muzyka H. Broszkiewicza, Palinka S. i H. Karlingerów.

GONITWA ÓSMA.

Nagroda 1.700 zł. Dystans 1.300 m.

Isolano J. Rościszewskiego, Kid L. Bukowieckiego, La Veine A. hr. Rostworowskiego, Ondee „Leliwa“, Pirandello S. Boryckiego, Rusałka K. i S. Enderów, Rybitwa J. Cichowskiego.

GONITWA DZIEWIĄTA.

Nagroda 1.300 zł. Dystans 1.200 mtr.

Akbar „Wierzbno“, Anarchia II J. Szulginowej, Bari M. Bronikowskiej, Eliminator K. Wodzińskiego, Latopyrz L. J. bar. Kronenberga, Migdał „Iwno“, Palestra W. i E. Miculicz-Radeck, Pojata A. Mieczkowskiego, Pull L. Bukowieckiego, Smeszed A. Mieczkowskiego.

GONITWA DZIESIĄTA.

Nagroda 1.200 zł. Dystans 2.100 mtr.

Awangarda W. Mikulicz-Radeck, Hermosa II H. bar. Maltzana, Mimoza IV M. Stokowskiej, Mixt „Jordan“, Rafona IV H. Harlanda, Sęp J. Bukowskiego, Thaiti M. Gawłowiczowej.

Nasi faworyci

W dniu dzisiejszym szanse wygrania mają:

1. La Scala, Graf, Ommesan.
2. Intryga II, Zejla, Ufa.
3. Orlean, Taiga.
4. Ambrozja, Ufa, Pojata.
5. Sirdaropol, Joraz, Honwed.
6. Fenszek, Oryginał, Avilla.
7. Łydynia, Miss, Kika, Akbar.
8. Pirandello, Kid, La Veine.
9. Pull, Bari, Eliminator.
10. Ramona IV, Awangarda, Mixt.

TEATR MUZYKA SZTUKA

TEATR POLSKI.
(Cegielniana 27).

Dziś, w sobotę, o godz. 4-ej po poł. „Most" Szaniawskiego dla młodzieży szkolnej; o godzinie 8.30 wieczorem „Skąpiec" z Solskim w roli głównej.

TEATRY: POPULARNY I W SALI GEYERA.

Dziś, w sobotę, o godz. 8.15 wiecz. Teatr Popularny wystawia komedię Fredry p. t. „Pan Jowialski" w reżyserii Zygmunta Biesiadeckiego.

W teatrze w sali Geyera dziś o godz. 8-ej wiecz. komedio-opera J. N. Kamińskiego „Skalmierzanki" w reż. Br. Dąbrowskiego.

TEATR DLA DZIECI „KOT W BUTACH".
(Al. Kościuszki 57).

Dziś, w sobotę, o godz. 4.15 po poł. teatr gra prześliczną bajkę M. Kownackiej o szkolnych duszkach p. t. „O Żaczku-Szkolaczku i o Sowizdrzale, co jeden kochał szkołę, a ten drugi wcale". Barwne dekoracje H. Wicińskiego, muzyka J. Wesołowskiego. — Bilety od 25 groszy do zł. 2.20 w kasie teatru (Al. Kościuszki Nr. 57) na godzinę przed przedstawieniem.

JUTRO PORANEK SYMFONICZNY POD DYR. W. BERDIAJEWA.

Jutro, w niedzielę, dnia 20-go b. m. o godzinie 12.15 w poł. odbędzie się pierwszy poranek symfoniczny Łódzkiej Orkiestry Symfonicznej pod dyr. W. Berdiajewa w Filharmonii.

W programie wykonana zostanie VI Symfonia (Patetyczna) i Rok 1812 Czajkowskiego, Rapsodia Litewska i Powracające Fale Karłowicza oraz szereg innych utworów. — Bilety sprzedaje Stow. „Kultur-Liga" (Zachodnia 68, tel. 191-15) oraz w dniu koncertu kasa Filharm.

OSTATNIE DWA DNI PRZEDSTAWIEŃ „BURZA".

Dziś, w sobotę, dnia 19-go b. m., oraz jutro o godz. 4.15 po poł. i 9.15 wiecz. ostatnie przedstawienia „Burzy" Szekspira po cenach najniższych od 50 gr. do zł. 2.50.

W piątek premiera komedii muzycznej I. Pregiera p. t. „Mejlech Frejłech".

RADIO

SOBOTA, dnia 19-go listopada.

5.30—5.35: Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze". 5.35—6.35: „Motywy weselne". — Muzyka poranna (płyty). 6.35—6.50: Gimnastyka. 6.50—7.00: Muzyka (płyty). 7.00—7.15: Dziennik poranny. 7.15—8.00: Muzyka (płyty). 8.00—8.10: Audycja dla szkół. 8.10—11.00: Przerwa. 11.00—11.25: Audycja dla szkół. — „Śpiewajmy piosenki" — prowadzi prof. Bronisław Rutkowski. 11.25—11.57: Pieśni bez słów (płyty).
11.57—12.03: Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12.03—13.00: Audycja południowa. 13.00—14.00: Przerwa. 14.00—14.50: Muzyka obiadowa w wykonaniu Orkiestry Rozgłośni Katowickiej pod dyr. Jarosława Leszczyńskiego (z Katowic). 14.50—15.00: Łódzkie wiadomości giełdowe i odczytanie programu. 15.00—15.30: „Tomcio Paluch na dnie morza" — audycja Stanisława Mioduszewskiego (z Torunia). 15.30—16.00: Muzyka obiadowa w wyk. Orkiestry Rozgł. Wileńskiej pod dyr. Władysława Szczepańskiego. 16.00—16.08: Dziennik południowy. 16.08—16.20: Wiadomości gospodarcze. 16.20—16.35: Kronika literacka w oprac. Emila Skiwskiego. 16.35—17.15: Recital śpiewaczy Władysława Ładisa — tenor. Akomp. prof. Ludwik Urstein.
17.15—17.25: Ustrój państwa komorek — pogadanka wygłosi Piotr Słonimski.
17.25—18.00: „Wlazł kotek na płotek i mruga" — audycja muzyczno-literacka w opracowaniu Stanisława Wasylewskiego (z Poznania).
18.00—18.25: „Wesoły Dymek z Kominp" — p. t. „Papuzia choroba" — w wyk. zespołu Wesołego Dymka.
18.25—18.30: Wiadomości sportowe lokalne.
18.30—19.15: Audycja dla Polaków za granicą: 1) Gawęda 2) „Polska prasa za granicą" — pogadanka wygł. Wład. Oszelda. 3) „A gdy zagrzmiał polski róg" — audycja dla młodzieży, w oprac. Ferdynanda Kowalika i J. Stępowskiego (z Poznania).
19.15—20.35: Koncert rozrywkowy w wyk. Orkiestry pod dyr. Adama Hermana, Piotr Kruszewski — bas, i Alojzy Kluczniak — akompaniament (z Krakowa).
20.35—21.00: Audycje informacyjne: Dziennik wieczorny. — Wiadomości meteorologiczne. Wiadomości sportowe. — Nasz program na jutro.
21.00—21.50: Muzyka taneczna w wyk. Małej Orkiestry P. R. pod dyr. Z. Górzyńskiego.
21.50—22.55: Koncert w wyk. Orkiestry P. R. pod dyr. Grzegorza Fitelberga z udziałem Ireny Dubiskiej (skrzypce).
22.55—23.00: Wiadomości bieżące.
23.00—23.05: Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego. Komunikat meteorologiczny.

AUDYCJE ZAGRANICZNE.

18.00—PARIS P.T.T.: Koncert Beethovenowski, z udziałem Idy Haendel (skrz.).
19.00—LONDYN Reg.: Muzyka lekka z Ameryki.
19.55—HILVERSUM I: „Wesele Figara" — opera Mozarta (transm. z Teatru).
21.00—MEDIOLAN: „Tannhauser" — opera Wagnera (transm. z Bolonii).
22.15—LUKSEMBURG: Koncert symfoniczny.

MARIA CHASIN PRZED MIKROFONEM PARYSKIM.

Dziś o godz. 7 min. 30 wieczorem paryska radiostacja Poste Parisien nada je recital znanej łódzkiej pianistki, p. Marii Chasin. W programie utwory Paderewskiego, Friedmanna, Suka i in.

Zbrodnie na tle miłości

Porzucona kobieta oblała swego byłego amanta kwasem solnym. — Echa strzałów na Dworcu Kaliskim

Przed sądem okręgowym, pod przewodnictwem sędziego Wiśniewskiego, toczyły się wczoraj kolejno dwie sprawy, mające za tło **zbrodnie z miłości**, „crime passionnel" jak ten rodzaj przestępstwa określają Francuzi.

W pierwszej sprawie odpowiadała **młoda kobieta.** Porzucił ją przyjaciel, próbowała już raz — w sierpniu — zemścić się na nim, ale nie zdołała go oblać kwasem solnym. Ponowiła zamach we wrześniu i w rezultacie **wypaliła mu oko.**

W drugiej — na ławie oskarżonych znalazł się **mąż, który strzelał do znacznie młodszego od siebie, przypuszczalnie przyjaciela żony.**

Oto podłoże pierwszego procesu:

Oskarżona, 34-letnia Helena Grabarczyk jeszcze w połowie roku 1936 zawarła **bliższą znajomość i wreszcie zamieszkała pod wspólnym dachem z Zelmanem Sochaczewskim, kasjerem dworca autobusowego przy ulicy Lutomierskiej i współwłaścicielem autobusu.**

Sochaczewski miał żone i dwoje dzieci. Rodzina jego mieszkała w Piątku. Jak on twierdzi — **Grabarczykówna wiedziała o tym doskonale, ale mimo to właśnie ona jemu proponowała wspólne pożycie.** Gdy go młoda kobieta indagowała, jakie ma w stosunku do niej zamiary na przyszłość — oświadczał, że **pragnąłby ją poślubić, lecz musi uzyskać najpierw rozwód, a następnie przyjąć chrzest, a to są rzeczy niełatwe.**

Oskarżona dowiedziała się po pewnym czasie, że **Sochaczewski zamierza poślubić inną kobietę.** Dowiedziała się potem z ust jego samego, że **z nią zrywa.** Żądała wtedy odeń zabezpieczenia, ale on jej żadnej sumy dać nie chciał.

Postanowiła się na nim **zemścić** i po usiłowaniu oblania go kwasem w dniu 11 sierpnia, kiedy jej w ostatniej chwili wyrwał buteleczkę z kwasem, **czekała na niego w dniu 21 września ukryta we wnęce domu przy ul. Lutomierskiej 13 i tym razem dopięła swego: Sochaczewski jest bez oka.**

Oskarżona tłumaczyła się przed sądem, jak wszystkie jej poprzedniczki w tego rodzaju sprawach. **Że ją Sochaczewski uwiódł, że ukrył przed nią, iż ma żonę i dzieci i że nie chciał jej wypłacić małej sumy, gdy ją porzucał.**

Poszkodowany twierdził, że działo się inaczej. Raczej **ona go namówiła do wspólnego zamieszkania.** O tym, że nie jest wolny — wiedziała dobrze. **Żądała od niego więcej, niż mógł dać, bo 5000 złotych, a tysiąc złotych, jakie jej proponował, przyjąć nie chciała. Sochaczewski, co należy podkreślić, oświadczył przed sądem, że nie żywi do oskarżonej gniewu i że już jej wszystko przebaczył.**

Sąd skazał Helenę Grabarczyk **na rok i 6 miesięcy więzienia.**

* * *

Druga sprawa była **echem strzałów na dworcu Kaliskim.** Kasjer urzędu pocztowego na dworcu — jak donosiliśmy w swoim czasie obszernie — **44-letni Franciszek Barlak strzelał do swego kolegi 27-letniego Bronisława Mołonia.** — Mołoń odniósł tylko lekkie okaleczenie dłoni, natomiast przypadkowy przechodzień został postrzelony w oko i stan jego był przez dłuższy czas groźny.

Sprawa toczyła się **przy drzwiach zamkniętych.**

Jak podawaliśmy w swoim czasie Mołoń był sublokatorem swego starszego kolegi. Ten ostatni domyślał się, że Mołoń zabiega o względy zamieszkałej z nimi pod wspólnym dachem Cecylii Pluderskiej, nieślubnej żony Barlaka. Mołoń zamierzał podobno nawet wyjechać z Pluderską. **Doszło do gwałtownej awantury i Pluderska wyprowadziła się z domu Barlaka, zabierając ze sobą większą część rzeczy.**

W dniu 9 września, około godz. 17-ej, gdy Mołoń opuszczał biura urzędu, na dworcu czekał nań Barlak, **wydobył nagle rewolwer i goniąc go po schodach, strzelił za nim aż osiem razy.**

Z uwagi na drastyczne okoliczności pożycia trojga bohaterów tragedii — sprawa odbywała się w trybie niejawnym.

Za usiłowanie zabójstwa w stanie silnego afektu został Barlak skazany na dwa lata więzienia. (l).

Dnia 18 listopada 1938 r. zmarł nasz najukochańszy mąż, ojciec i brat

B. P.

Józef Montag

przeżywszy lat 52.

Wyprowadzenie drogich nam zwłok z domu przedpogrzebowego nastąpi jutro w niedzielę, dnia 20 bm. o godz. 1-ej po poł., o czym zawiadamiają pozostali w głębokiej żałobie

Żona, Córka i Rodzina

Nasz reporter zanotował:

W mieszkaniu własnym przy ulicy Kaliskiej Nr. 7 targnęła się na życie 53-letnia Augustyna Abramczykowa, robotnica fabryczna. Desperatka zażyła większej dozy sublimatu. W stanie ciężkim przewieziono ją do szpitala. Powodem desperacji — rozstrój nerwowy.

* * *

Na ulicy Brzezińskiej, w pobliżu Nr. 119, wyskoczyła z tramwaju 16-letnia Eugenia Dzik (Lotnicza 8 (10) tak nieszczęśliwie, iż odniosła obrażenia głowy i tułowia. Poszkodowaną przewieziono do szpitala.

* * *

Na ulicy Zgierskiej najechany został przez wóz 14-letni Marian Krawczyk, zamieszkały ulicy Lotniczej Nr. 31. Chłopiec odniósł rany głowy. W stanie bardzo osłabionym przewieziono go do domu.

* * *

W mieszkaniu własnym przy ulicy Gromadzkiej Nr. 39 uległa poparzeniu podczas wybuchu nafty 43-letnia Franciszka Majkowska. Pogotowie przewiozło poszkodowaną do lecznicy.

* * *

Na ulicy Majowej pobita została przez nieznanych sprawców 21-letnia Zofia Gajek, zam. przy ulicy Pomorskiej Nr. 170. Poszkodowana odniosła rany twarzy i rąk.

* * *

Na ulicy Brzezińskiej spadła z wozu 59-letnia Hinda Zajfman mieszkanka Brzezin. Pogotowie ratunkowe przewiozło ją do szpitala.

* * *

Na Placu Boernera padł z głodu i wycieńczenia 70-letni Szymon Radomski, bezdomny i bezrobotny. Pierwszej pomocy udzielili staruszkowi przechodnie.

* * *

— Do komórki Franciszki Ambroziewicz (Nowy Świat 59) zakradli się złodzieje i skradli kilkanaście kur, wartości 50 zł.

— Szlama Rozencwajg (Masarska 19) został zatrzymany na kradzieży wózka z różnymi rzeczmi na ul. Północnej Nr. 7, na szkodę Wolfa Bornsztajna, zam. przy ul. Młynarskiej 4.

— Do składu Łai Granek (Limanowskiego 20) przybyła jakaś kobieta i zażądała gęsiny, a gdy Grankowa zajęta była ważeniem, kobieta usiłowała skraść skubaną gęś. Zatrzymaną okazała się Marianna Stasiak (Śrebrzyńska 65).

Życie powiatu łódzkiego

Rozwój czytelnictwa

Oświata pozaszkolna w rozwoju życia wsi jest zagadnieniem ogromnej wagi i znaczenia, bardzo żywo odczuwanym przez najszersze warstwy ludności wiejskiej. Aby nauczanie powszechne wydało pełne wyniki, powinno być ono po wyjściu młodzieży ze szkoły powszechnej utrwalone i pogłębione przez oświatę pozaszkolną. Jednym z najważniejszych i najskuteczniejszych środków wychowania szerokich rzesz ludności oraz jej uświadomienia obywatelskiego, mającym podstawowe znaczenie w oświacie pozaszkolnej, jest **należycie zorganizowane czytelnictwo publiczne.**

Łódzki powiatowy związek samorządowy, odczuwając doskonale w tej dziedzinie potrzeby miejscowego społeczeństwa, przystąpił do racjonalnego rozwiązania sprawy bibliotek publicznych na swym terenie. Obecnie **na terenie powiatu łódzkiego jest czynnych 16 bibliotek stałych** — po jednej w każdej gminie. W tych 16-tu bibliotekach stałych jest w obecnej chwili przeszło 8.000 książek. Oprócz tego powiatowa centrala bibliotek posiada w terenie 34 kompletów bibliotek ruchomych, w których jest — 1.750 książek.

W bieżącym roku zakupiono już 4 komplety ruchome i zostaną jeszcze zakupione w tym okresie budżetowym 2 komplety. Zadaniem bibliotek ruchomych jest obsłużenie miejscowości dalej położonych od bibliotek stałych.

Stan czytelnictwa w okresie ostatniego roku przedstawia się następująco: **czytelników było 1.740, książek wypożyczonych w ciągu roku — 13.328, książka przeciętnie była czytana 1 — razy, a każdy czytelnik korzystał z biblioteki 4 — 5 razy.**

W związku z okólnikiem pana wojewody Józewskiego o organizacji bibliotecznej została powołana przy powiatowej centrali bibliotek specjalna sekcja biblioteczna, której zadaniem jest zorganizowanie należytej opieki fachowej w zakresie całokształtu gospodarki bibliotecznej.

Dla zapewnienia akcji należytych podstaw finansowych zostaną w roku przyszłym **zapreliminowane w budżetach specjalne kredyty w wysokości po 3 gr. na mieszkańca powiatu dla budżetu samorządu powiatowego, a po 2 gr. na mieszkańca gminy dla budżetów gmin wiejskich.** Wydział powiatowy podwyższa kredyt na zakup książek o złotych 3.000.

Rewizja w biurze agenturowym M. Rubinsteina

Wczoraj w godzinach popołudniowych funkcjonariusze brygady ochrony skarbowej wkroczyli do biura agenturowego p. f. Maks Rubinstein, mieszczącego się przy mieszkaniu p. M. Rubinsteina przy Al. Kościuszki 99.

Przedstawiwszy nakaz rewizji, funkcjonariusze dokonali szczegółowych oględzin ksiąg handlowych, zbadali stan kasy itd.

W rezultacie rewizji został Maks Rubinstein zatrzymany pod zarzutem wykroczeń skarbowo - dewizowych. (l).

Spór o nazwę środka dezynfekcyjnego

W wydziale handlowym sądu okręgowego toczy się obecnie sprawą z powództwa firmy Przemysł Chemiczny „Datol" — przeciwko Sp. z ogr. odp. „Placówka" o nazwę „Datol" środka dezynfekującego słuchawki telefoniczne. Pozwana firma głosi, iż powód nie ma prawa nazwy tej używać.

W imieniu firmy „Datol" występuje adw. Funkstein. (l).

Pożar w fabryce

Wczoraj o godzinie 8.45 wieczorem wybuchł pożar w fabryce B-ci Zajbert przy ul. Suwalskiej 6. Na miejsce wyruszyły 3 plutony straży. Akcja ratownicza trwała przez pół godziny.

Pożar wybuchł wskutek zapalenia się kurzu na transmisji od zatarcia się łożyska. Straty są nieznaczne. (gr)

Wypadki przy pracy

Przy ulicy Dąbrowskiej Nr. 38 ciężkiemu wypadkowi przy pracy uległ 14-letni Adam Michalak, zamieszkały na tejże posesji.

Rąbiąc drzewo, chłopiec ciął się w dłoń tak silnie, że niemal odciął sobie jej część.

Lekarz pogotowia opatrzył poszkodowanego na miejscu.

* * *

W zakładach metalowych firmy J. Raabe przy ulicy Orlej Nr. 13 odnieśli ciężkie obrażenia dwaj robotnicy Wawrzyniec Woźniczak i Stefan Kowalczyk. Uderzeni wyrzuconymi pod silnym ciśnieniem odłamkami żelaza w głowę, obaj ulegli ciężkim okaleczeniom.

WYGRANA W ŁODZI.

We wczorajszym ciągnieniu 2-ej klasy Loterii Klasowej fortuna uśmiechnęła się mieszkańcom naszego miasta. Wygrane zł. 15.00 na numer 52531 oraz zł. 5.000 na Nr. 52515 przypadły łodzianom, pochodzącym ze średnio-zamożnych sfer. Szczęśliwe losy nabyli oni w znanej kolekturze N. Jatka w Łodzi.

K. I. Z. W NOWYM LOKALU.

K. I. Z. zainauguruje działalność w nowym lokalu zebraniem Klubowym w sobotę 19 b. m. godz. 9-ta, na którym b. poseł adw. Hartglas wygłosi odczyt „Obecna sytuacja żydostwa". Wstęp wyłącznie dla członków Klubu i zaproszonych przez zarząd gości.

Kurier Handlowo-Przemysłowy

„REPUBLIKA" z dnia 19 listopada 1938 r.

Zapasy surowcowe

Kraje największe i najzasobniejsze, kontrolujące źródła surowców, zrywają z dyktowaną przez ściśle ekonomiczną kalkulację regułą niewiązania nadmiernie dużych kapitałów w zapasach surowca. Istnienie takich zapasów opinia publiczna tych krajów coraz bardziej skłonna jest uważać za równie niemal doniosłe, jak zaopatrzenie armii w środki bezpośredniej walki. Hasło zerwania z metodą „z rąk do ust" upowszechnia się.

Po wstrząsie wrześniowym i mimo pozorów pacyfikacji związanej z układem monachijskim wyścig w komasowaniu zapasów wznowiony został ze zdwojoną energią.

Tym większe zadania ciążą na krajach nie posiadających wielkich zasobów kapitałowych i zmuszonych tym smym do dłuższego i systematycznego wysiłku.

Zagadnienie rezerwy żywnościowej jest — na szczęście — dla Polski mniej palące, aniżeli dla krajów wysokiego uprzemysłowienia. Natomiast problem rezerwy surowca reprodukcyjnego wymaga jeszcze rozwiązania.

Efekt restrykcji przywozowych dyktowanych tendencją do równoważenia bilansu handlowego i ochrony zasobów kruszcowo-dewizowych na zapas surowców, znajdujących się każdocześnie na składach fabryk i kupców jest zrozumiały. Tym większą należy poświęcić uwagę restytucji i powiększeniu zapasów.

Z satysfakcją trzeba stwierdzić, że pogląd ten wysuwany tu już przed dwoma — trzema laty znajduje teraz w Polsce coraz powszechniejsze zrozumienie. Nie tylko bronią tego stanowiska zainteresowane koła gospodarcze, ale znajdujemy go w tezach kół oficjalnych w sprawie organizacji przywozu. W dniach ostatnich z energiczną obroną tego poglądu wystąpił także naczelny publicysta „Gazety Polskiej".

Problem tworzenia zapasów surowcowych jest w dużej mierze zagadnieniem organizacyjnym i technicznym (kto, w jaki sposób ma tworzyć zapasy, czy gromadzić je w drodze normalnego narastania bieżącego składu u kupca i przemysłu danej gałęzi, czy w specjalnych instytucjach centralistycznych i t. d.). Ważniejsza jest jednak oczywista jego strona finansowa—kwestia nie tylko sfinansowania wzrostu zapasów, lecz i środków dewizowych dla skupu zagranicą.

Wydaje się, że w tej dziedzinie możliwości dla Polski wzrosną pokaźnie. Przeprowadzana na podstawie dekretu, wydanego w tym miesiącu, mobilizacja polskiego mienia zagranicą umożliwi niewątpliwie przeznaczenie pewnej części zmobilizowanych dewiz na wzmocnienie zapasów surowców tak, by „faza" produkcyjna rezerw posiadanych doszła czymprędzej do rozmiarów, które będą uznane przez powołane czynniki za pożądaną pod kątem widzenia obronności kraju.

Dr. A. Z.

Projekt standaryzacji
wełny krajowej

Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych przeprowadziło rozmowy z zainteresowanymi organizacjami rolniczymi oraz z przedstawicielami organizacji obrotu **w sprawie standaryzacji wełny krajowej.**

Na podstawie uzyskanego porozumienia. przygotowywany **projekt standaryzacji wełny krajowej zostanie przesłany do uzgodnienia do Związku Izb Rolniczych.** Projekt zdąża do **ujednostajnienia gatunków** wełny krajowej oraz ustala sprawę aukcji wełnianych.

Przewiduje się również **zwiększenie funduszów na akcję owczarską,** które w ub roku gospodarczym sięgały kwoty **458 tys. zł.** (wc.)

Montagu Norman
ponownie gubernatorem Banku Angielskiego

Donoszą z Londynu, że **Rada Banku Angielskiego** postanowiła zaproponować Walnemu Zgromadzeniu akcjonariuszy tej instytucji ponowny wybór długoletniego gubernatora Banku, **Montagu Normana,** na dotychczas zajmowane stanowisko. Na stanowisko wicegubernatora zaproponuje Rada dotychczasowego wiceprezesa **Gage Catterns'a.** (pp.)

Reorganizacja biura surowcowego
spowodowała odroczenie konferencji importowe .— Trudności w usprawnieniu importu surowców włókienniczych

Jak się dowiadujemy. konferencja importowa, która zapowiedziana była na koniec bieżącego roku, odbędzie się **dopiero w lutym roku przyszłego.**

Na odroczenie konferencji wpłynęły zarówno ostatnie wydarzenia polityczne, jak i **reorganizacja biura surowcowego** przy Ministerstwie Przemysłu i Handlu.

Utworzenie działu włókienniczego w biurze surowcowym pod kierownictwem inż. Eborowicza wymagało również przesunięcia terminu tej konferencji, już chociażby z tego względu aby dać możność kierownikowi tego działu zapoznania się z treścią referatów o przywozie surowców włókienniczych.

Zagadnienie usprawnienia importu surowców włókienniczych, które stoi na naczelnym miejscu rozważań konferencji importowej **coraz bardziej się komplikuje.**

Komplikacje te **nie dotyczą jednak bawełny,** handel którą powoli przestawia się na tory bezpośrednich kontaktów z załadowcami drogą zakupów przez polskie domy importowe bawełny na własny rachunek, lecz odnoszą się do przywozu innych surowców jak **wełny, jedwabiu, szmat, odpadków itd.**

Praktyka ostatnich miesięcy wykazała, iż usprawnienie importu wyżej wspomnianych surowców będzie **bardzo trudne.** Trudności te wynikają ze **zmian naszej polityki kontyngentowej, która zmuszona jest liczyć się z potrzebami bilansu handlowego.**

Zdarzają się ostatnio wypadki, iż importer szmat, który posiada długoletniego i solidnego dostawcę w jednym kraju otrzymuje kontyngent z innego, gdzie zarówno warunki, jak i ceny są inne, a niejednokrotnie nawet wyższe.

Stwarza to tego rodzaju sytuację, iż wbrew usiłowaniom zmierzającym do zapewnienia najtańszych źródeł dostawy, **importerzy zmuszeni są importować z krajów droższych,** co, rzecz jasna, wpływa na cenę surowców.

Projektowana konferencja importowa zajmie się niewątpliwie również i tym zagadnieniem i postara się rozwiązać je w sposób zadawalający. (h)

Zamówienia Sowietów w Łodzi
Z.S.R.R. przestał kupować w Czechosłowacji

Sowiecka organizacja handlowa (Wniesztorg) zwróciła się do przemysłowców łódzkich o nadesłanie odpowiednich kolekcyj wraz z cennikami. Odnośne zapytania nadeszły też do poszczególnych przemysłowców pracujących na eksport. Szereg firm łódzkich kolekcje swoje wraz z cennikami wysłał już do Moskwy.

Zainteresowanie Sowietów polskimi towarami włókienniczymi datuje się od czasu przyłączenia Sudetów do Niemiec, z tą chwilą bowiem Sowiety zmniejszyły swoje, przedtem bardzo poważne zakupy włókiennicze w Czechosłowacji.

Zaznaczyć należy, że w latach 1926—1930 obroty przemysłu łódzkiego z Sowietami były znaczne. Po roku 1930 zamówienia sowieckie w Polsce były znikome, zapotrzebowanie zaś swoje pokrywały Sowiety w innych krajach. (u)

„Zyski sanacyjne" nie stanowią
dochodu podatkowego

Władze skarbowe przy wymiarze podatku dochodowego stanęły na stanowisku, iż **wszelkie bonifikaty oraz upusty z długów stanowią u dłużnika dochód, podlegający opodatkowaniu.**

Tego stanowiska władzy skarbowej nie podzielił Najwyższy Trybunał Administracyjny, czego dowodem jest wyrok z dnia 22 czerwca 1938 r. L. rej. 2451/34. Powołując się na swoje orzeczenie z 19 lutego 1932 roku L. rej. 7638/30 Najwyższy Trybunał Administracyjny wypowiedział zasadę prawną, iż **„nie stanowią u osoby fizycznej dochodu podatkowego tak zwane zyski sanacyjne, to jest upusty z długów, uzyskane przez dłużnika u wierzycieli, w celu uzdrowienia jego stosunków majątkowych, nadwyrężonych przez poniesienie strat".**

Ponadto Najwyższy Trybunał Administracyjny wyjaśnił, iż ten cel „sanacyjny" i związek z położeniem majątkowym dłużnika, a nie z konkretną tranzakcją stanowią cechy charakterystyczne „zysków sanacyjnych" odróżniając je od zwyczajnych opustów i bonifikat, przyznanych przez dostawców odbiorcom z ceny nabytych przez nich towarów, na skutek ich reklamacji.

Nadmienić należy, iż stosownie do wyroku Najwyższego Trybunału Administracyjnego z dnia 10 października 1930 roku L. rej. 2558/28 oraz wyjaśnienia Ministerstwa Skarbu wydanego okólnikiem z dnia 30 sierpnia 1933 roku zał. 10.3291/2/23, wszelkiego rodzaju opusty i bonifikaty uzyskiwane przez osoby prawne, opodatkowane na zasadzie art. 21 ustawy o państwowym podatku dochodowym, **podlegają zawsze opodatkowaniu podatkiem dochodowym.** (h)

Subwencje rządowe dla chałupnictwa

Powołana do życia uchwałą komitetu ekonomicznego ministrów, podkomisja pracy chałupniczej rozprowadziła w ciągu września i października roku bież. kredytów i subwencyj na sumę 275.500 złotych.

W pierwszym etapie swych prac, zmierzających do uzdrowienia stosunków, panujących w chałupnictwie, podkomisja objęła swą działalnością okręgi: krakowski, kielecki, łódzki i lubelski oraz szewstwo, jako gałąź wytwórczości na obszarze całej Polski.

Pożyczki i subwencje udzielane są na skutek podań, składanych przez petentów za pośrednictwem wojewódzkich biur funduszu pracy. (Is.)

Koła giełdowe francuskie nie wierzą
w realizację programu finansowego rządu

Napięcie sytuacji wewnetrzno - politycznej, ostre ataki ze strony lewicy przeciw dekretom finansowym ministra **Reynaud,** uchwała kongresu Generalnej Konfederacji Pracy i wreszcie odmowna odpowiedź byłych kombatantów na apel Daladiera — **wywołały ujemne reperkusje w kołach giełdowych, które aprobując zasadniczo nową politykę finansową rządu, poczynają jednak wyraźnie tracić zaufanie w możność realizacji przez rząd jego programu finansowego.**

Giełda paryska, która na ogłoszenie dekretów min. Reynaud zareagowała odrazu poważną **zwyżką** rent i francuskich papierów państwowych, w ciągu dwóch ostatnich dni **zmieniła całkowicie swe nastawienie.**

Na posiedzeniu środowym giełdy zaznaczyła się już daleko idąca **zniżka,** sięgająca mniej więcej **5 proc.,** która objęła zarówno renty, jak akcje prywatne francuskie, a równocześnie zaznaczyła się zwyżka wszystkich akcyj międzynarodowych. Tej zniżce rent i akcyj prywatnych francuskich towarzyszy jednocześnie lekka zniżka franka. (Pat.)

Rewindykacja kapitałów
polskich z Czechosłowacji

W Pradze prowadzone są obecnie **rozmowy finansowo-dewizowe,** dotyczące **uregulowania długów i wierzytelności osób zamieszkałych na terenie odzyskanego Śląska Cieszyńskiego, względem osób zamieszkałych w Czecho-Słowacji.**

Należy zauważyć, że sumy ulokowane przez banki, spółdzielnie oraz zaolzańskie zakłady przemysłowe w bankach czeskich i P.K.O. w Pradze i Morawskiej Ostrawie są **bardzo duże.**

Dla orientacji warto przytoczyć, że wkłady samych zakładów trzynieckich w bankach czeskich wynoszą około **70 milionów koron czeskich,** a zakładów Larischa — **17 milionów koron czeskich.** Do tego należy dodać należności za dostawy węgla i stali zaolzańskiej do Czecho-Słowacji, uskuteczniane w myśl tymczasowego porozumienia, zawartego przez rząd polski z rządem czeskim. (Is.)

Konferencja importerów
w Centralnym Stow. Kupców

W związku z mającymi nastąpić zmianami w dziedzinie wymiany towarowej z zagranicą oraz celem zastanowienia się nad intesyfikacją eksportu, **Centralne Stow. Kupców i Przemysłowców woj. łódzkiego** (Łódź, ul. Piotrkowska Nr. 10) zwołuje na dzień 20 b. m. o godz. 11 przed południem w lokalu Stowarzyszenia **konferencję importerów.**

W konferencji tej weźmie udział specjalnie zaproszony adwokat **Bolesław Olomucki,** członek komitetu przywozowego Rady Handlu Zagranicznego, który wygłosi referat n. t. **„Obecne przepisy o reglamentacji towarowej i dewizowej w Polsce".**

Wymieniona konferencja ze względu na osobę prelegenta, wybitnego i cenionego znawcy w dziedzinie handlu zagranicznego oraz aktualność poruszanych zagadnień wzbudziła w szerokich kołach importerów wielkie zainteresowanie.

Giełda pieniężna

Warszawa, 18 listopada.

Na dzisiejszym zebraniu giełdy walutowo-dewizowej w Warszawie tendencja dla dewiz była mocniejsza, przy obrotach małych. Notowano: Amsterdam 289.40, Bruksela 89.95, Londyn 25.08, Nowy Jork 5.31,75, Nowy Jork kabel 5.32, Paryż 14.06, Praga 18.27, Sztokholm 129.20, Montreal 5.26.75, Zurych 120.50. Bank Polski płacił za dolary amerykańskie 528,50. kanadyjskie 5.24, floreny holenderskie 288.40, franki francuskie 14, szwajcarskie 119.80, funty angielskie 24.99, guldeny gdańskie 99.75, belgi belgijskie 89.70, korony czeskie odcinki do 100 koron 10.40, duńskie 111.35, norweskie 125.30, szwedzkie 128.55, marki fińskie 10.85, niemieckie srebrne 90, liry włoskie odcinki do 100 lirów 19.

PAPIERY PROCENTOWE. Na rynku papierów procentowych tendencja była utrzymana, przy obrotach małych. Notowano: 5 proc. inwestycyjna I em. — 84—84.25, seria 92.75, II em. 83.25, seria 91.50, 4 proc. dolarowa 42.50, 4 i pół proc. wewnętrzna 65, 4 proc. konsolidacyjna 66.50, 5 proc. Warszawy z r. 1933 — 73—73.38, odcinki po 1.000 zł. — 74, 5 proc. Warszawy z r. 1936 — 72, 5 proc. Warszawy stare 77.25, 4 i pół proc. ziemskie 64.50—64.75—64.25 5 proc. l. z. Piotrkowa z r. 1933 — 62.75.

AKCJE. Na rynku akcyjnym tendencja była utrzymana, przy obrotach małych. Notowano: Bank Polski 132, Cukier 36—35.50, Węgiel 34.50—34.25, Lilpopy 88.25, Modrzejów 20.25, Ostrowiec 65.50, Żyrardów 60.50.

W obrotach prywatnych: 3 proc. renta ziemska odcinki po 5.000 zł. — 53.50, odcinki po 1.000 zł. — 53.50, po 100 zł. — 86, Rudzki 11.75 w zaofiarowaniu, Starachowice 43.25 w zaofiarowaniu.

Z GIEŁDY ŁÓDZKIEJ.

Na wczorajszym zebraniu giełdowym w Łodzi notowano: dolarówka 42.00, poż. inwestycyjna I-sza em. 83.75, poż. inwestyc. II-ga em. 83.00, poż. konsolidacyjna 66.50, poż. wewnętrzna 65.00, Bank Polski 132.00—131.00. — Tendencja mocniejsza.

Z GIEŁDY ZBOŻOWEJ W ŁODZI.

Wszystkie notowania bez zmiany. Tendencja spokojna. Ogólny obrót 1569 ton.

Kursy porównawcze walorów

Warszawa, 18 listopada.

Nazwa papieru	Dziś	Wczoraj	Przed mies.	Przed rokiem
3% Inw. I. em.	84.25	83.63	84.—	70.50
4½% Wewn.	65.—	65.25	65.63	57.—
5% Konwers.	—.—	67.75	68.75	62.75
Dolarówka	42.50	42.50	43.—	39.75
4½ L. Ziem.	64.25	64.50	63.75	57:50
5% L. Warsz. 1933	73.38	73.25	74.13	62.50
5% L. Łódz. 1933	—.—	—.—	65.50	57.50
Bank Polski	132.—	132.—	126.—	107.50
Lilpop	88.25	88.—	88.50	53.25
Żyrardów	60.50	60.—	60.50	56.—

NOTOWANIA BAWEŁNY

z dnia 17-go listopada 1938 roku.

NOWY JORK: Loco 9.34, grudzień 8.64—65, styczeń 8.50, luty 8.54, marzec 8.49, kwiecień 8.40, maj 8.30, czerwiec 8.23, lipiec 8.10, sierpień 7.99, wrzesień 7.89, październik 7.79.

NOWY ORLEAN: Loco 8.73, grudzień 8.75—8.76, styczeń 8.69—70, marzec 8.61—63 (40 r.— 7.92), maj 8.41, lipiec 8.19, październik 7.87 (39 r. 7.90).

LIVERPOOL: oco 5.07, listopad 4.77, grudzień 4.79, styczeń 4.81, luty 4.82, marzec 4.84, kwiecień 4.83, maj 4.83, czerwiec 4.82, lipiec 4.82, sierpień 4.78, wrzesień 4.74, październik 4.70.

„Giza": Loco 8.22, styczeń 7.79, marzec 7.73, maj 7.69.

Egipska: Loco 8.32.

Upper: Loco 6.45, listopad 6.30, styczeń 6.31, marzec 6.33, maj 6.34, lipiec 6.35, wrzesień 6.45, październik 6.23.

BREMA: Loco 10.26, styczeń 9.49, marzec 9.52, maj 9.54, lipiec 9.57, paźdz. 9.57.

ALEKSANDRIA Sakell.: Listopad 13.93, styczeń 14.19, marzec 14.34, maj 14.42.

„Giza": Listopad 14.03, styczeń 14.05, marzec 14.12, maj 14.13.

Ashmouni: Grudzień 11.05, luty 11.14, kwiecień 11.18, czerwiec 11.25, paźdz. 10.85.

Eksport pomarańczy z Palestyny

już się rozpoczął

Jerozolima, 18 listopada.

Dziś rozpoczął się w Palestynie sezon eksportu owoców cytrusowych. W pierwszym dniu załadowano dla rynku angielskiego 14 okrętów pomarańczy i grape-fruitów. Z portów w Tel-Awiwie i Jaffie odpłynęło po 7 okrętów, z portu w Haifie 4 okręty.

2 miliony ton stali rocznie

produkować będą huty śląskie. — Rozbudowa przemysłu żelaznego w Polsce po objęciu zakładów w Trzyńcu i Boguminie

Cieszyn, 18 listopada.

Z dniem 1 października powstała dla hutnictwa żelaznego w Polsce sytuacja nowa. Przyłączenie Śląska Zaolzańskiego dało hutnictwu polskiemu **nowy potencjał wytwórczy.** Zakłady hutnicze w Trzyńcu i Boguminie, zakłady przetwórstwa metalowego w Boguminie przynoszą nowe możliwości wytwórcze i rodzą nowe problemy.

Podkreślany przez komisję hutniczą w r. ub. postulat podniesienia zdolności wytwórczej polskiego hutnictwa żelaznego do **poziomu 2 milj. ton stali rocznie w r. 1940 został całkowicie zrealizowany.** Wpływa to niewątpliwie na kierunek inwestycyj hutniczych i zmusi do przyśpieszenia prac nad rozbudową rynku krajowego.

Jeżeli chodzi o działy czysto hutnicze, to przyłączenie Śląska Zaolzańskiego wzmogło zdolność produkcyjną przede wszystkim w zakresie **surowców i półwyrobów hutniczych.**

Stosunek produkcji huty w Trzyńcu do produkcji całego hutnictwa polskiego wyniósł: **w r. 1935 — 21.1 proc., w r. 1936 — 22,2 proc., w r. 1937 — 24.8 proc. i w pierwszym półroczu r. b. 16 proc.** W ogólności więc wytwórczość wytworów gotowych huty trzynieckiej wynosiła w ostatnich czterech latach od **16.9 proc. do 24.8 proc.** produkcji dotychczasowych hut polskich.

Zbyt dodatkowej produkcji na rynku krajowym wymagać będzie dalszych prac nad rozbudową tego rynku. W okresie przejściowym natomiast intensyfikacja eksportu wytworów walcowych i to zarówno na rynek czeski, jak i na pozostałe rynki, potrafi niewątpliwie przyrost zdolności wytwórczej hutnictwa polskiego w pełni wykorzystać, przy czym wysoki stopień zmechanizowania huty trzynieckiej pozwoli na zwiększenie eksportu bez znaczniejszych przesunięć w rentowności produkcji. I w tej dziedzinie osiągnięto już prowizoryczne **zwiększenie polskiej kwoty eksportowej na rynki zagraniczne w łonie międzynarodowego kartelu stali, dodatkowy przydział na dwa miesiące wyniósł 18.000 ton.** Ustalenie na stałe nowej dodatkowej kwoty eksportowej będzie prawdopodobnie przedmiotem najbliższych starań przemysłu hutniczego.

Wydany przez władze Śląska Zaolzańskiego zakaz **przywozu hutniczego na teren dotychczasowy państwa polskiego** i podjęcie się przez hutę trzyniecką już dostaw na rynki eksportowe, niewątpliwie wskazuje na to, że zagadnienie wykorzystania tej nowej jednostki w hutnictwie polskim rozważane będzie w sposób zapewniający najmniej wstrząsów w pracy hutnictwa.

Rozwiązanie zagadnienia produkcji przez intensyfikację eksportu, przyniesie korzyść naszemu bilansowi handlowemu.

Wieści sportowe

Polska na turnieju piłkarskim o puchar Europy Środkowej

Jedną z najpopularniejszych konkurencji piłkarskich są coroczne rozgrywki o puchar Europy Środkowej. Dotychczas uczestniczyły w tych rozgrywkach reprezentacje Austrii, Czechosłowacji, Italii, Węgier, Rumunii i Jugosławii.

Po włączeniu Austrii do Niemiec w turnieju uczestniczyło tylko pięć państw. Obecnie jak donosi prasa zagraniczna wystąpił Związek węgierski z propozycją dopuszczenia do rozgrywek reprezentacji Polski.

Ostateczna decyzja w tej sprawie zapadnie na najbliższym posiedzeniu komitetu pucharowego.

Dziś mecz zapaśniczy Łódź—Królewiec

W dniu dzisiejszym o godz. 20-ej rozegrany zostanie w sali YMCA międzynarodowy mecz zapaśniczy Łódź — Królewiec o puchar Zarządu m. Łodzi. Zapaśnicy niemieccy przyjechali do Łodzi już w dniu wczorajszym.

W niedzielę finał pierwszego kroku bokserskiego

Finały „pierwszego kroku bokserskiego" zamiast w sobotę odbędą się w sali Geyera przy ul. Piotrkowskiej 295 w niedzielę.

Ping-pongiści na FON

W dniu 26 bm. odbędzie się w Łodzi mecz tenisa stołowego Łódź — Widzew, z którego dochód Łódzki Okręgowy Związek Tenisa Stołowego przeznaczył na Fundusz Obrony Narodowej.

Kruscheender wycofał drużynę z mistrzostw bokserskich

W mistrzostwach bokserskich klasy A w Łodzi zaszedł sensacyjny zwrot, gdyż Kruszeender wystąpił z Łódzkiego Okręgowego Związku Bokserskiego, a wiceprezes Związku p. Borkowski z Kruszeendera złożył na ostatnim posiedzeniu zarządu ŁOZB swój mandat. Dymisja p. Borkowskiego została przyjęta.

Powodem rezygnacji p. Borkowskiego i wycofania drużyny ze Związku przez KE jest niezadowolenie z posunięć ŁOZB odnośnie rozgrywanych mistrzostw drużynowych.

Wobec wycofania przez KE swej drużyny z ŁOZB sytuacja w mistrzostwach uległa wyjaśnieniu, gdyż mający się odbyć w niedzielę decydujący mecz Zjednoczone — KE już się nie odbędzie, a wobec zmniejszenia się ilości klubów w klasie A, żadna z drużyn nie spadnie do klasy B.

Jak się dowiadujemy cała sprawa oprze się o Polski Związek Bokserski.

Mecze bokserskie o mistrzostwo klasy B

W niedzielę odbędą się dwa dalsze mecze bokserskie o mistrzostwo drużynowe łódzkiej klasy B: łódzki Sokół walczyć będzie w Piotrkowie ze Strzelecem, zaś TFSJ spotka się z Gwiazdą.

Sokół wyjeżdża do Piotrkowa w następującym składzie: Wal, Usielski, Mazur, Kaczmarek Muszyński, Niewadził, Dybilas, Piaseczny.

Sytuacja w mistrzostwach klasy B nie jest jeszcze wyjaśniona i o awansie jednej z drużyn do klasy A zadecyduje mecz TFSJ — Sokół, który odbędzie się 27 bm. w Tomaszowie.

PREPARATY EUKUTOLOWE DLA SKÓRY.

Myślą przewodnią **pielęgnacji cery** preparatami **EUKUTOL (krem, olejek, płyn)** jest zasada: doprowadzać tylko te czynniki, które pod względem chemicznym są skórze pokrewne. Innymi słowami: podaje się albo te składniki, które są identyczne z czynnikami, wytwarzanymi przez skórę samą, albo takie, które są chemicznie tak bliskie skórze, że mogą w zupełności zastąpić biologiczne substancje skóry. Omija się jak najstaranniej wszystkie składniki obce jak parafinę, wazelinę i t. p., one bowiem wywołują bardzo łatwo podrażnienie, ewentualnie nawet uszkodzenie skóry. Ponieważ **preparaty EUKUTOL** zawierają jedynie składniki pokrewne skórze, przeto można z całą słusznością twierdzić: system EUKUTOL jest naturalnym systemem pielęgnacji cery!

Preparaty EUKUTOL (krem, olejek, płyn) odznaczają się zawartością skutecznych i dla pielęgnacji skóry nader ważnych składników.

MAPA WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO.

Ukazała się nakładem księgarni Seipelta w Łodzi sześciobarwna mapa województwa łódzkiego w skali 1:300.000, obejmująca poza tym obszar: Warszawa (na mapie), Skarżysko-Kamienna (na mapie), Kielce (na mapie), Częstochowa (na mapie), na zachodzie zaś obejmująca obszar dawniejszego województwa z pow. Konin i inn. na mapie, Włocławek (na mapie), Płock (na mapie).

Mapa zawiera poza normalną treścią dla mapy 1:300.000 dodatkowo następujące dane:

1. Siedziby wszystkich parafij rzym.-kat. i ewangelickich.
2. Siedziby wszystkich sądów grodzkich i okręgowych.
3. Siedziby wszystkich Zarządów gminnych i starostw.
4. Granice wszystkich gmin, powiatów, okręgów sądowych grodzkich i okręgowych, diecezyj, oraz granice województw i państw.
5. Wszystkie linie kolejowe i autobusowe, oraz stacje kolejowe.
6. Wszystkie rzeki spławne i żeglowne.
7. Zabytki architektoniczne.
8. Lasy.

Na mapie mieści się około 6.000 miejscowości sklasyfikowanych wg. wielkości i znaczenia administracyjnego oraz dołączony jest spis alfabetyczny tychże z podaniem położenia na mapie.

TRUDNOŚCI W ODŻYWIANIU.

Każdy człowiek ma okresy, w których odżywianie napotyka na trudności. Ból zębów, zapalenie dziąseł, rekonwelescencja, brak apetytu, niedomagania żołądkowe... We wszystkich tych przypadkach trudno jest odżywiać się normalnie. Aby nie dopuścić do nieodżywiania, które zmniejsza odporność organizmu przeciw chorobom i powoduje osłabienie, należy pić Ovomaltynę. Ovomaltyna jest koncentratem odżywczym, który wprowadza do organizmu niezbędne substancje w formie łatwostrawnej i łatwo przyswajalnej i wzmacnia, nie obciążając żołądka.

Dział oficjalny Ł.O.Z.P.N.

Komunikat № 95 Wydziału Gier i Dyscypliny

1. Podaje się do wiadomości klubom, iż w wypadku nieprzybycia na zawody sędziego wyznaczonego przez Wydział Spraw Sędziowskich, klub (gospodarz) obowiązany jest dopilnować, ażeby sędzia przygodny, prowadzący w zastępstwie nieobecnego sędziego W.S.S. zawody, podpisał protokóły z tych zawodów (w 2-ch egzemplarzach). Poza tym obowiązkiem gospodarza jest dopilnowanie, aby tak jego drużyna, jak i drużyna przeciwna, wypisały nazwiska zawodników, biorących udział w zawodach.

Za dopilnowanie powyższych zarządzeń, czyni się odpowiedzialnym gospodarza zawodów.

2. Wzywa się W.K.S. — Łódź do nadesłania protokułów sędziowskich z zawodów: Zjednoczone II — W.K.S. II oraz Wima II — W.K.S. II.

Termin 7 dni pod rygorem zastosowania sankcyj statutowych.

3. Podaje się do wiadomości klubom przepisy przejściowe dla klas „B" i „C" na okres rozgrywkowy 1938/39.

Klasa „B" na terenie Ł.O.Z.P.N. podzielona została na dwie grupy (bez Podokręgów Tomaszowskiego i Kaliskiego)

Mistrzowie tych grup wraz z mistrzami Podokręgów Kaliskiego i Tomaszowskiego, tworzą pulę finałową. Mistrz puli finałowej wchodzi do klasy „A".

Pulę finałową klasy „C" tworzą mistrzowie dwóch grup łódzkich oraz mistrz grupy zgierskiej. Mistrz tej puli wchodzi do klasy „B" grupy łódzkiej.

Do klasy „B" grupy pabianickiej wchodzi mistrz wyłoniony z grup: mistrz grupy bełchatowskiej i mistrz grupy Zduńsko-Wolsko-Zelowskiej.

4. Za niedopilnowanie porządku na zawodach o mistrzostwo klasy „B" K.S. „Huragan" — K.S. „Strzelec" — Sieradz, odbytych w dniu 13 listopada 1938 roku w Rudzie Pabianickiej, karze się grzywną pieniężną w wysokości 5 zł. K. S. „Huragan" — Ruda Pabianicka.

Grzywna płatna jest w terminie 7 dni.

5. Wyznacza się następujące zawody mistrzowskie:

klasa „A" — dn. 27 listopada 1938 r.

Boisko K.E. - Pabj., godz. 11-ta: P.T.C. — Ł.T.S.G. (dogrywka 45-minutowa).

Boisko U.T., godz. 11-ta: U.T.Ib — S.K.S. Godz. 9-ta przedmecz rezerw.

Klasa „C" — dn. 27 listopada 1938 r.

Boisko w Bełchatowie, godz. 11-ta przed poł. Concordia — Ż.K.S. (20-minutowa dogrywka).

6. Karze się zawodników:

a) Gorzkę Mieczysława (Zjednoczone) 1-tygodniową dyskwalifikacją od dnia 21 do 27-go listopada 1938 roku, za przewinienie na zawodach P.T.C. — Zjednoczone w dn. 13 listopada 1938 roku — paragraf 124 b;

b) Fiszera Władysława (K.E.-Pabj.) surową naganą, za przewinienie na zawodach K.E. — R.T.S.G. w dniu 13.11 1938 r. — paragraf 124 a;

c) Borackiego Henryka (Huragan — Ruda Pabianicka) surową naganą, za przewinienie na zawodach Huragan — Strzelec (Sieradz) w dniu 13.11 1938 r. — paragraf 124 a.

WKRÓTCE OTWARCIE KAWIARNI „SIM" (dawniej EUROPEJSKA) PIOTRKOWSKA 113 pod zarządem H. TOMASZEWSKIEGO (b. dzierżawca GRAND-CAFE)

CENY ZNACZNIE ZNIŻONE.

Centralna lecznica zębów
I CHIRURGJI JAMY USTNEJ w ŁODZI.
PRYWATNY GABINET DENTYSTYCZNY
ul. PIOTRKOWSKA 164, tel. 127-83
Ord. od 9 r. do 8 w., w niedziele i święta od 10—1. RENTGEN.
Stomatolog przyjmuje od 9-11.
LEK.-DENT. ŻADZIEWICZ.

I. URZĄD SKARBOWY w ŁODZI — Dnia 18 listopada 1938 r.
Nr. IV 46/27/Lc/A/38.

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI.

W myśl § 83 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25.6. 1932 r. o postępowaniu egzekucyjnym władz skarbowych (Dz. U. R. P. Nr. 62, poz. 580) podaje się do ogólnej wiadomości, że dnia 22 listopada 1938 roku o godz. 10—16 w lokalu zobowiązanego przy ul. Gdańskiej Nr. 155, celem uregulowania należności p. obrotowego za 1936 i 1938 na rzecz I Urzędu Skarbowego w Łodzi, odbędzie się sprzedaż z licytacji niżej wymienionych ruchomości:

Przędza wigoniowa 20 skrzyń, 4000 zł., przędza wigoniowa 300 kg. 600 zł.

Zajęte przedmioty można oglądać dn. 22 listopada 1938 r. od godz. 10 do godz. 16 w lokalu zobowiązanego.

Za Naczelnika Urzędu Skarbowego
(—) L. WACŁAWSKI.
Kierownik Działu Egzekucyjnego.

DR. **AKSELRAD** przeprowadził się na ul. **Piotrkowską 132** I. piętro tel. 186-22.

DR. MED. **ALEKSANDER GOLDSCHMIED**
CHOROBY ŻOŁĄDKA, JELIT, WĄTROBY i PRZEMIANY MATERII
Łódź, Gdańska 26a
tel. 269-24.
Przyjmuje 5—7 pop.

DR. MED. **S. Kantor**
Specj. CHOR. SKÓRNYCH I WENERYCZNYCH
ul. PIOTRKOWSKA 90
Telef. 129-45.
Przyjmuje od 8—2 i od 6—9 wiecz w niedziele i święta od 8—2 po poł.

DR. MED. **Z. Świder**
Specjalista chor. **PŁUC i SERCA**
Przejazd 21 telef. 240-33
przyjm. od 6—7.30 wiecz.

DR. MED. **JAN POLAK**
CHOROBY WEWNĘTRZNE I ALERGICZNE
ul. Nawrót 7
Tel. 164-21
godz. przyjęć od 5—8.

Dr. BRAUN
Cegielniana 4, tel. 100-57
Spec. chor. skórnych, wenerycznych i seksualnych
przyjmuje od 8—1 i od 5—9 wiecz. w niedz. i święta od 9—1.

Dr Reicher
Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i seksualnych
Leczenie promieniami Roentgena
Południowa 28. Tel. 201-93
przyjmuje od 8—11 rano i od 5—8 wiecz. w niedziele i święta od 9 — '

DR MED. **H. HAMMER**
AKUSZER-GINEKOLOG
POWRÓCIŁ
Gdańska 11 telef. 128-39
(11 Listopada 37)
przyjm. od 3—7.

Dr. Różaner
Specjalista chor. wenerycznych, skórnych i seksualnych
Narutowicza 9, tel. 128-98.
Przyjmuje od 9—1 i od 5—9 w.

LEKARZ-DENTYSTA **Liskier-Męczyńska**
WZNOWIŁA PRZYJĘCIA
Gdańska 9
telef. 166-93.

DR. MED. **A. GOLDSTEIN**
SPECJAL. CHOR. WEWNĘTRZNE
przeprowadził się na ul.
Kilińskiego 82 telef. 259-70
(RÓG PRZEJAZD)
przyjm. od 3—4 i od 6.30—8 w.

LEK. DENT. **N. KACZANOWSKI**
PRZYJMUJE OBECNIE
w Lecznicy „Pomoc"
ul. ZGIERSKA 56, tel. 101-29
od g. 2 do 7 w.

Kapelusze
Goepperta z licytacji hurtowo DO SPRZEDANIA. Al. Kościuszki Nr. 47 u portiera od 9 do 14-tej.

„Czystość"
przyjmuje cyklinowanie, drutowanie froterowanie oraz sprzątanie biur, pokoi. Czyszczenie szyb.
PIOTRKOWSKA 44, telefon 167-45.
Ceny konkurencyjne.

Akwizytor (ka)
dla żydowskiej instytucji narodowej POSZUKIWANY(A) Oferty „A. A." do Akw. Ogłoszeń Fuksa, Piotrkowska 87

Maść i płyn do nabycia w aptekach i składach aptecznych.

Znajduje się w sprzedaży aptecznej.

Materiały Bielskie DAMSKIE: na PŁASZCZE, KOSTIUMY I SUKNIE MĘSKIE: na UBRANIA i PALTA poleca:
„WŁÓKNO KRAJOWE" wł. FRYDMAN i WINOGRAD, Piotrk. 16, fr. I. p.

DOKTÓR **HENRYKOWSKI**
Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i seksualnych.
TRAUGUTTA 9, Telefon 262-98
od 8—11-ej i od 6—9-ej wieczór w niedziele i święta od 9—12.30.

Zapisy na kurs pieczenia
pierników i ciast świątecznych przyjmuje Szkoła Gospodarcza, Wodna 40, tel. 177-73.

Poszukiwany MAJSTER
do fabryki tasiem gumowych na prowincji, z dobrymi referencjami. Oferty od: „O. P. R."

PLAC z BOCZNICĄ
12.000 metr. kwadr. przy Dworcu Kaliskim cały lub częściowo DO WYNAJĘCIA. Nadaje się na przeładunek węgla, drzewa, żelaza itp. — Oferty Biuro Ogłoszeń Fuksa, Piotrkowska nr. 87 sub: „P. Z." 30—2

Kupno i sprzedaż

FUTRA, palta łapkowe, karakułowe, fokowe oraz męskie na najdogodniejszych warunkach poleca: H. Luft, ul. 11 Listopada 7, tel. 259-27. Urzędnikom rabat.

GAŚNICE I HYDRONETKI przeciwpożarowe i O. P. L. dla strychów. Ładunki. A. Wajs, Piotrkowska 79, tel. 272-63 w podwórzu.

OKAZJA! WYPRZEDAŻ! Sypialnie i stołowe, komplety, pojedyńcze różnych fornierów u stolarza Piotrkowska 192, m. 20. 23.

Lokale

OD ZARAZ w nowym domu mieszkanie 4-pokojowe ze wszelkimi wygodami do wynajęcia, P. O. W. Nr. 8, tel. 161-66.

POKÓJ umeblowany lub bez dla pojedyńczej osoby lub małżeństwa, Śródmiejska 40, m. 6, od g. 14—15.

DO WYNAJĘCIA
umeblowany pokój z wszelkimi wygodami, centralne ogrzewanie, telefon w luksusowym domu dla solidnego pana. Oglądać od 3—5. Gdańska 43, m. 2. 20—2

LOKALE SKLEPOWE, frontowe, powierzchni razem około 60 m² przy ul. Bazarnej do wynajęcia od zaraz. Oferty pod „Lokale sklepowe" do Republiki.

POKÓJ nieumeblowany z wygodami, możliwie z oddzielnym wejściem, poszukiwany. Oferty: „K."

LOKAL FABRYCZNY w pobliżu śródmieścia o pow. 425 m² z koncesją, pędnią, centralnym ogrzewaniem, światło dzienne z trzech stron do wynajęcia od zaraz. Oferty pod „Lokal fabryczny" do Republiki. 20

DUŻY POKÓJ słoneczny przy rodzinie do wynajęcia dla samotnej osoby. Wiadomość: Piłsudskiego 68, lewa oficyna I. piętro, m. 14 od godz. 12-ej do 20-ej.

POKÓJ umeblowany dla jednej osoby przy rodzinie izrael. do wynajęcia. Narutowicza 45, m. 45, telefon 269-45. Obejrzeć od 3—5.

MIESZKANIA 3 i 2 pokoje z kuchnią, wszelkimi wygodami, lokalnem ogrzewaniem do wynajęcia w nowym domu Narutowicza 79e, telefon 213-92.

3 POKOJOWE mieszkanie z wszelkimi wygodami w nowoczesnym domu przy ulicy Zawadzkiej Nr. 54 do wynajęcia od 1.I. 1939. Tel. 174-73.

Posady

BUCHALTER poszukiwany do korzystnej pracy akwizycyjnej. Oferty tylko poważnych panów pod „Wynalazek" do Republiki.

BUCHALTERIE zakłada i prowadzi pierwszorzędny fachowiec. Tylko na godziny. Wiadomość od 14—16-ej telefon 209-80. 20.

RUTYNOWANY buchalter-bilansista przyjmuje prowadzenie ksiąg godzinowo. Zgłoszenia telefon 163-52 w godzinach od 15—16-ej. 20.

WYSIEDLONY z Niemiec szuka posady szofera do osobowego lub ciężarowego samochodu. Posiada polskie prawa jazdy. Wiadomość: S. Iżbicki u p. Józefa Hirszberga, Cegielniana 3. 19.11.

LEKARZ-DENTYSTA **F. KOPCIOWSKA**
Piotrkowska 8
Telefon 232-55.

DR. MED. **AL. KOPCIOWSKI**
Piotrkowska 8
Telefon 232-55.

POTRZEBNA panienka do towarzystwa, znająca robótki ręczne Narutowicza 79, m. 3.

Nauka i wychowanie

DYPLOMOWANA nauczycielka dokształca dorosłych, uczy korespondencji, przygotowuje do egzaminów, stosując najnowsze zdobycze pedagogiki. Tel. 171-17, Ewa, prócz sobót.

75 GR. LEKCJA francuskiego. Dyplomowana paryżanka udziela lekcji francuskiego. Lektura. Konwersacja. Gramatyka. Tłomaczenie. Korespondencja. Pomoc szkolna, Południowa 20, m. 20. I-sza lewa of parter

ANGIELSKIEGO udziela rutynowany nauczyciel Zawadzka 21, m. 8a, front zastać od 4—8 po poł.

JĘZYKÓW ANGIELSKIEGO, FRANCUSKIEGO — gruntownie udzielam. Gramatyka, literatura, konwersacja, handlowa korespondencja. Tel. 262-70 w godzinach 2—3.

Rozmaite

DROBNE ogłoszenia w „Republice" są najlepszym i najtańszym środkiem zetknięcia zainteresowanych stron. Kto chce: 1) znaleźć lokatora lub sublokatora, 2) znaleźć mieszkanie lub pojedyńczy pokój, 3) sprzedać nieruchomość lub rzecz, 4) kupić cośkolwiek okazyjnie, 5) dostać posadę, 6) wyszukać pracownika — niechaj poda drobne ogłoszenie do „Republiki"

BACZNOŚĆ!! Byli właściciele zakładu fryzjerskiego Narutowicza 5, Antoni i Eugeniusz wraz manicurzystka Marysia pracują Narutowicza 14.

WŁAŚCICIELI DOMÓW ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej i wypadków przyjmuje i korzystnie załatwia S. Białostocki, tel. 170-78.

ZGINĄŁ WEKSEL z wystawienia Ilja Icekson na zlecenie firmy Karol Wutke, pł. 31.3. 1939 r. w Łodzi, Piłsudskiego 76, Jakób Felix, Łódź, Piotrkowska 20. 20

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. — Godziny przyjęć Redakcji od godz. 17 do 19. — Telefony: Administracja: 122-14. Redakcja: Sekretarjat Redakcji 127-24. dział miejski: 133-23; dział gospodarczy: 211-66; dział sportowy: 18-444; sekretarjat nocny 136-43. Tłocznia — 180-80. Konto P. K. O. Wydawnictwo „Republika": 68-148 i 600-620.

PRENUMERATA „REPUBLIKI"
w Łodzi zł. 4.—, za odnoszenie do domu 40 gr. miesięcznie; z przesyłką pocztową w Polsce zł. 5.—. „Republika" i „Express" w Łodzi z odnoszeniem do domu zł. 7.— miesięcznie.
Konto rozrachunkowe Łódź I, konto Nr. 4.

OGŁOSZENIA: Powierzchnia stronicy 420 mm. X 280 mm. Stronica tekstowa dzieli się na 4 szpalty po 70 mm. Strona ogłoszeń zwykłych dzieli się na 10 szpalt po 28 mm.
CENY OGŁOSZEŃ: Zwyczajne 12 gr. za wiersz mm. W tekście — 50 gr. za wiersz mm. Na stronie I — zł. 2 za wiersz mm. Nekrologi — 40 gr. za wiersz mm. Zaręczynowe i zaślubinowe w tekście zł. 10. Adwokackie ryczałtem zł. 25.— Drobne za słowo 15 gr. najmniej zł. 1.50; poszukiwanie pracy za słowo 10 gr. najmniej zł. 1.20. Opisowe w tekście redakcyjnym zł. 2 za milimetr. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia fantazyjne i tabelaryczne 25 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Słuszne reklamacje będą uwzględniane, o ile wniesione będą najpóźniej w ciągu tygodnia od ukazania się pierwszego ogłoszenia lub niezwłocznie po ukazaniu się drugiego z rzędu ogłoszenia tej samej treści co pierwsze. — Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie upoważniają do żądania zwrotu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.

Za wydawcę: Wydawn. „Republika" Sp. z ogr. odp. Stefan Dymek. — Redaktor odp. Stefan Dymek. Druk „Republiki" w Łodzi, Piotrkowska 49 i 64.